

Ikt. sz.: MGB-41/24-2/2019.

MGB-9/2019. sz. ülés
(MGB-21/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Mezőgazdasági bizottságának**
2019. november 12-én, kedden 10 óra 06 perckor
az Országgyűlés Irodaháza V. emelet 528. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirendi javaslat elfogadása</i>	5
<i>Tájékoztató a közös halászati politika (KHP) édesvízi halgazdálkodásra vonatkozó lehetőségeiről</i>	5
<i>Dr. Németh István tájékoztatója</i>	5
<i>Hozzászólások, kérdések</i>	10
<i>Dr. Németh István válaszai, reflexiói</i>	18
<i>Elnöki zárszó</i>	20
<i>További hozzászólások, kérdések</i>	23
<i>Dr. Németh István válaszai, reflexiói</i>	24
<i>Az öntözéses gazdálkodásról szóló T/7845. számú törvényjavaslat (Részletes vita) (Kijelölt bizottság)</i>	25
<i>Egyebek</i>	33
<i>Az ülés berekesztése</i>	35

Napirendi javaslat

1. Tájékoztató a közös halászati politika (KHP) édesvízi halgazdálkodásra vonatkozó lehetőségeiről
Előadó:
dr. Németh István, a Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet elnöke
2. Az öntözéses gazdálkodásról szóló törvényjavaslat (T/7845. szám)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Kijelölt bizottság)
3. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Font Sándor (Fidesz), a bizottság elnöke

Czerván György (Fidesz), a bizottság alelnöke

Gyórfy Balázs (Fidesz), a bizottság alelnöke

Magyar Zoltán (Jobbik), a bizottság alelnöke

Pócs János (Fidesz)

Dr. Steinmetz Ádám (Jobbik)

Dr. Apáti István (független)

Helyettesítési megbízást adott

Dankó Béla (Fidesz) Pócs Jánosnak (Fidesz)

Dr. Fazekas Sándor (Fidesz) Gyórfy Balázsnak (Fidesz)

Lázár János (Fidesz) Font Sándornak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Horváth Zoltánné bizottsági főmunkatárs

dr. Dobos Evelin bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Dr. Feldman Zsolt államtitkár (Agrárminisztérium)

Dr. Németh István elnök (Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 06 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirendi javaslat elfogadása

FONT SÁNDOR (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Szeretettel köszöntöm a bizottság tagjait, köszöntöm a munkánkat segítő tisztviselőket, köszöntöm mindazokat, akik figyelemmel kísérik bizottságunk nyílt ülését. A napirendtervezetet képviselőtársaim megkapták. Kérdezem, hogy van-e hozzá kérdés, észrevétel. *(Senki nem jelentkezik.)* Nincsen. Szavazunk róla. Ki az, aki elfogadja a napirendtervezetet? Aki igen, az kézfeltartással jelezze ezt! *(Szavazás.)* Egyhangú. Ezek szerint fogunk haladni.

Tájékoztató a közös halászati politika (KHP) édesvízi halgazdálkodásra vonatkozó lehetőségeiről

Az első napirendi pont keretében tájékoztatót hallgatunk meg a közös halászati politika édesvízi halgazdálkodásra vonatkozó lehetőségeiről. Mint ahogy bizottsági tagtársaim emlékeznek rá, az OMÉK-en sajnos a külső hanghatások miatt már nem tudtuk meghallgatni Németh István urat, a Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet elnökét, és akkor döntöttünk úgy közösen a javaslatomra, hogy a Mezőgazdasági bizottság egy önálló napirendi pontja keretében pótoljuk ezt a hiányosságot – erre most kerül sor. Ezért megkérem az elnök urat, hogy tartsa meg beszámolóját, tájékoztatását.

Dr. Németh István tájékoztatója

DR. NÉMETH ISTVÁN elnök (Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Először is engedjék meg, hogy megköszönjem azt a lehetőséget, hogy a Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet nevében tájékoztathatom önöket a közös halászati politikáról, illetve a Magyar Halgazdálkodási Operatív Program állásáról. Az előadásomban röviden szeretnék egy kis kitekintést adni a halászatot érintő világgazdasági helyzetről, részletesebben szólnék egy kicsit a hazai haltermelés helyzetéről, a közös halászati politikáról, illetve a Magyar Halgazdálkodási Operatív Programról, amely jelenleg is fut, illetőleg az előadás végén nagyon röviden szeretném bemutatni az ágazatunk nehézségeit és eredményeit is. *(A tájékoztatót vetítés kíséri.)*

A világgazdasági helyzet az, hogy évről évre nő a kereslet a halászati termékek iránt az élelmiszeriparban a világon, ebben meghatározó Ázsia szerepe mind a fogások, mind a termelés tekintetében. A tengeri és a belvízi halászat kismértékben csökken, illetve stagnál, a fogási kvóták és a természetvédelmi korlátozások szigorodnak a világban. Az akvakultúras termelés viszont növekszik, öt év alatt közel 25 százalékkal nőtt a világ akvakultúras termelése, de ezzel párhuzamosan nő a halliszt és a halolaj takarmányozási célú felhasználása – erre mondjuk, hogy a halliszt csapdája, hiszen halból, tengeri halból csinálunk akvakultúras halat. A világ teljes hal- és halászati termékeinek termelése 2015-ben elérte a 170 millió tonnát, az elmúlt öt év volumennövekedése főleg az akvakultúrának köszönhető. Az élelmiszer-biztonságot, a természeti környezetünk védelmét és az állatjólétet garantáló védjegyek szerepe növekszik.

A világ legnagyobb importőre az EU-28-ak, ahol ráadásul a fajlagos értékesítési árak is nagyon magasak, szinte minden exportorientált halász-, illetve haltermelő ország Japán után az Európai Unióba szeretne exportálni, mivel mind volumenét, mind fizetőképességét tekintve az EU az egyik legkívánatosabb felvevőpiac. Jelenleg az Európai Unió nettó importőr, éves deficitje mintegy 3,5 tonna hal évente, ez kismértékben, de folyamatosan nő. Ezért is gondolom azt, hogy az elkövetkező operatív program ciklusában a támogatottság 50 százalékról 60 százalékra nő az akvakultúrában.

Néhány szó a magyarországi haltermelésről az EU-n belül. Magyarország a harmadik legnagyobb pontytermelő ország az Európai Unióban, az első Lengyelország, a második Csehország, mi pedig a harmadik helyen vagyunk. Sajnos a lengyelek nagyon gyorsan és hirtelen, egy-két év alatt törtek az élre, jelentős mennyiségű tógazdaságot építettek, és költségszintben is alacsonyabbak a hazai előállítású pontyénál. Azonban a tógazdaságban termelt ragadozó halak tekintetében – amelyek nagyon exportképes termékek, ezek a csuka, a süllő és a harcsa – Magyarország 2016 óta az első helyen áll a tagállamok között, és azt hiszem, hogy ezt a trendet folytatnunk kell, mert ezek a ragadozó halak szinte korlátlanul értékesíthetőek a piacon az Európai Unión belül. Magyarország 2016-ban 3 ezer tonna afrikai harcsát állított elő, ezzel a mennyiséggel az Európai Unión belül a legnagyobb termelők vagyunk az afrikai harcsa tekintetében. Erre büszkéek vagyunk, ez egy sikertörténet, hiszen feldolgozva kerül a fogyasztókhoz, és egy szálla nélküli termék, ami a közétkeztetésbe is bevezethető.

Néhány szó a magyarországi tógazdasági haltermelésről. A grafikonból látható, hogy a legnagyobb volumenben pontyot termelünk. Az étkezési halak előállításában a pontytermelés a domináns, ugyanis hazánkban elsődlegesen pontyállományra alapozott polikultúrás tórendszerekben termeljük a halat. Természetesen a ponty mellett növényevő halakat, amurt, busát és ragadozókat is tartunk ugyanabban a tóban, kihasználva a táplálkozási lánc minden szintjét a planktonikus szervezetektől a vízinövényeken át a kistestű táplálékhalakig.

A magyarországi intenzív haltermelésről először annyit mondanék, hogy mi is az az intenzív. Ezt zárt technológiának hívjuk, ahol többnyire reciklációs rendszerekben, ipari körülmények között, nem tavakban, hanem medencében állítjuk elő a halat. Az így előállított hal 2018-ban 4246 tonna volt, amelyből több mint 90 százalékot, 3987 tonnát az afrikai harcsa képviselt, a többi faj elsősorban a tokféléből áll, amelyek a meglehetősen magas árak miatt nehezen bevezethetőek a hazai piacon.

Az Európai Unióban a halászat, a haltermelés és a halfeldolgozás fejlesztése is a közös halászati politika irányelvei szerint történik, és ezen ágazatok fejlesztéséhez a tagállamok és az Európai Tengerügyi és Halászati Alap felhasználásával nyújtanak támogatásokat. Magyarországon 2004 óta elérhetők ilyen támogatások, amelyeket korábban a sikeresen megvalósított Halászati Operatív Program nyújtott, jelenleg pedig ilyen támogatásokat a Magyar Halgazdálkodási Operatív Program keretein belül igényelhetnek az ágazat szereplői. Erről még később szeretnék önöknek néhány szót szólni, hiszen úgy néz ki, hogy az ebben a programban lévő pénzt, mind a 16 milliárd forintot nem tudják a termelők leigényelni, és sajnos valamennyi forrásvesztés lesz ebben a programban.

Mi a közös halászati politika? A közös halászati politika az európai halászati flották irányítására vonatkozó és a halállományok megóvását szolgáló szabályok összessége. A tengerek élővilágával mint közös erőforrással

való gazdálkodást azzal segíti elő, hogy az európai halászati flottáknak egyenlő hozzáférést biztosít az uniós vizekhez és halászterületekhez, a halászok között pedig tisztességes versenyt tesz lehetővé. Természetesen mi magyarok ebben a tengeri halászatban nem vehetünk részt, azonban a halgazdálkodási források jelentős részét a tengerrel rendelkező országok kapják, ezt érdemes megemlíteni. A halállományok a tengerekben képesek a megújulásra, de ennek megvannak a maga korlátai, márpedig egyes halállományokat túlhalásznak, ezért az Európai Unió országai intézkedéseket tettek és tesznek azért, hogy az európai halászati ipar fenntarthatóan, a halpopulációk mértékének és hozamának hosszú távú veszélyeztetése nélkül folytassa működését. A közös halászati politikát 1970-ben alkalmazták először, és azóta számos alkalommal felülvizsgálták. A legfrissebb változások 2014. január 1-jén léptek életbe, és jelenleg is folyamatban van egy felülvizsgálat.

Mik a közös halászati politika céljai? A közös halászati politika arra törekszik, hogy a halászat és az akvakultúra környezetvédelmi, gazdasági és társadalmi szempontból egyaránt fenntartható legyen, és az uniós polgárokat egészséges élelmiszerekkel lássa el. Célja továbbá, hogy támogassa a halászati ipar dinamikus fejlődését, és a halászatból élőknek méltányos megélhetést biztosítson. Itt szeretném megemlíteni az Ázsiából érkező, nagy tömegű akvakultúrás terméket, amely kapcsán az élelmiszer-biztonsági követelmények messze elmaradnak az Európai Unióban előírtaktól, és ezért olcsóbb áron kerülhetnek az európai piacra. Egy fajt szeretnék itt megemlíteni, a pangasiust, amelynek az importja már Lengyelországban és Magyarországon is csökken szerencsére, mert az előállítás körülményei nem felelnek meg az európai szabványoknak.

A minél nagyobb halfogás fontos szempont elsősorban a tengereken, de nem érvényesülhet korlátlanul. Gondoskodnunk kell arról, hogy a halászati módszerek ne rontsák a halpopulációk szaporodási képességét. A jelenlegi szakpolitika értelmében 2015 és 2020 között olyan korlátozásokat kell bevezetni a halfogásra vonatkozóan, amelyek hosszú távon garantálják a halászat fenntarthatóságát és a halállományok fennmaradását.

A tengeri környezet sérülékeny, az emberiségnek pedig mind a mai napig hiányosak az ismeretei a halászat hatásairól, ezért a közös halászati politika elővigyázatosan jár el, vagyis az emberi tevékenységek hatásainak számbavételekor az ökoszisztéma valamennyi alkotóelemét figyelembe veszi; arra törekszik, hogy a halászflokták szelektívebben halásszanak, és felhagyjanak a nem szándékosan kifogott halak visszadobásának gyakorlatával, az ugyanis jelentős mennyiségű elhullással járt a tengeri halászatok során.

A reformnak köszönhetően megváltozik a közös halászati politika irányítási módja is. Az EU országainak ezentúl nagyobb beleszólásuk lesz az országos és regionális szintű kérdésekbe. Reméljük, hogy az új tervezési időszakban a magyar kormányoknak is nagyobb beleszólása lehet az Európai Halászati, Tengerügyi és Akvakultúra Alap hazai szétosztásában.

A közös halászati politika négy fő szakpolitikai területet ível át, amelyek a következők: halászati gazdálkodás, nemzetközi halászati politika – ez természetesen a tengerek szabályozása –, a piac- és kereskedelempolitika, illetve a szakpolitika finanszírozása. Jelenleg az Európai Tengerügyi és Halászati Alap 2020-ig tartó időszakát éljük, ezt követően pedig már – ahogy említettem – az alap nevébe bekerül az „akvakultúra” szó is, amit magyar közbenjárásnak köszönhetünk.

Az Európai Tengerügyi és Halászati Alap 2004 és 2020 között hazánkban a Magyar Horgászati Operatív Programban jelent meg, felhívásait az Európai Bizottság által 2015. december 7. napján elfogadott MAHOP keretében a Miniszterelnökség agrár-, vidékfejlesztési programokért felelős helyettes államtitkársága mint a MAHOP irányító hatósága hirdette meg egy 2016-os kormányrendeletben. Azt követően ez átkerült az Agrárminisztériumhoz, jelenleg az irányító hatóság az Agrárminisztérium helyettes államtitkárságán van.

A Magyarország számára lehívható forrás 39 millió euró volt, ehhez a nemzeti hozzájárulás 12 millió euró, így összesen mintegy 51,82 millió euró áll rendelkezésre, ami 17 milliárd forintnak felel meg. A tájékoztatóm elején említettem, hogy sajnos forrásvesztésnek nézünk elébe, mert a termelők a jelenlegi struktúrában nem tudták lehívni a forrásokat, illetve a még hátralévő időszakban, én úgy érzem, nem lesz annyi önerő, hogy lehívják a forrásokat, hiszen az ágazat jövedelemtermelő-képessége nagyon alacsony. Felhívnam a tisztelt képviselők figyelmét arra, hogy mindössze 4 százalék a halászat jövedelemtermelő-képessége, és így nehezen teremthető meg az 50 százalékos önerő, különösen azért, mert a felhívások egy része utófinanszírozott, előleget csak bizonyos beruházási pályázatok esetén lehet igényelni.

A következő táblázatban bemutatjuk, hogy milyen felhívások vannak jelenleg. A legnépszerűbb az akvakultúrába történő termelési célú beruházások támogatása. Ezt a közeljövőben, 2021-ben induló programban is javasoljuk fenntartani, azonban az a célunk, hogy a források legalább 70-80 százalékát területalapon tudjuk kifizetni, mert akkor a kisgazdaságok is hozzájuthatnak az európai pénzekhez 2021 után.

A Mezőgazdasági és Halászati Tanács 2019. július 18-ai ülésén elfogadta az új Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra Alap tervezetét, amelynek már a nevébe is bekerült az „akvakultúra” szó, és ez számunkra nagy előrelépés. Ez a korábbi rendeleteknél nagyobb mértékben ismeri el az édesvízi haltermelés értékeit – és így a tenger nélküli országok is nagyobb szerephez juthatnak –, mint például a halastavak ökoszisztéma-szolgáltatásai. Miről is van itt szó? Arról, hogy a halastavakban nem kizárólag haltermelés folyik, hanem az javítja a mikroklimát, és a környezetvédelemben nagyon fontos szerepe van, hiszen nagyon sok védett állatnak, madárnak ad táplálékot, illetve az új öntözési programban a vízkészletek gyűjtésében, illetve az öntözésben is nagy szerepe lehet a tógazdaságoknak. Mi azt gondoljuk, hogy az új Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra Alap 2021 után kedvezőbb pályázati feltételeket biztosít a magyarországi halastavi és intenzív haltermelést folytató termelők részére, így segítve a magyarországi halászati ágazat fellendülését.

Néhány szót még ezekről az ökoszisztéma-szolgáltatásokról, amelyek, úgy gondolom, a társadalom részéről nincsenek kellően elismerve, illetve ismerethiány is fellép a társadalom széles köreiben. Az akvakultúra-rendszerek, elsősorban a magyarországi tógazdasági haltenyésztés közvetlenül és közvetve is hat a környezetre. Az akvakultúra-rendszerek speciális mikroklimát alakítanak ki, amelyek pozitívan befolyásolják a környezetük flóra- és fauna-összetételét. Az akvakultúra-rendszerek kiemelten járulnak hozzá a környezetük gerinces-élővilágának fennmaradásában a hal mint prédaszervezet által. Emellett a halastavak fontos szerepet töltenek be a vízbázis minőségének javításában. Ezért is szeretnénk, hogyha az ökológiai támogatások összege növekedne, hiszen jelenleg a haltermelők a saját pénzükből finanszírozzák minden védett állat, gerinces állat, madarak,

emlősök kártételét. További jelentősége lehet az akvakultúrának a vízgazdálkodásban, ahogy már említettem, vízkormányzási létesítményei többcélú feladatokat is ellátnak, és szükség esetén az áradások levezetésében és a belvizek levezetésében is komoly jelentőségük lehet elsősorban az alföldi körtöltéses halgazdaságoknak.

Röviden az erősségeinkről és az eredményeinkről. A stabil termelési potenciált 26 ezer hektár tógazdaság jelenti Magyarországon. A termelési alapok jelentős részének megújulása a Halászati Operatív Program kapcsán már az előző ciklusban megtörtént. Sok rekonstrukció, szállítójármű-vásárlás történt, ami megerősítette az ágazatot.

Nagy jelentősége volt számunkra 2018. január 1-jétől az áfa 5 százalékra való csökkentésének, azóta nőtt a fogyasztás, és valamelyest csökkentek az árak, elsősorban közvetlenül az áfacsökkentést követően, aztán szép lassan a kereskedelem erodálta ennek az áfacsökkentésnek a hatását, de a termelők jelenleg is olcsóbban adják át a halat. Ármérséklő, piactisztító és ágazatfehérítő hatása volt az áfacsökkentésnek.

Továbbá 2017. január 1-jétől a vízkészlet-használati járulék kérdése is rendeződött – itt szeretném megköszönni a kormánzatnak és a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarának a segítségét a vízkészlet-használati járulék csökkentésében -, illetve 2018. január 1-jétől a vízszolgáltatási díjak is egységesítésre kerültek, mert előtte volt olyan, hogy az egyik halgazdaság 1 forintot fizetett egy köbméter vízért, a másik meg a hétszeresét, 7-et; ezt mostanra sikerült egy szintre hozni, és így egy reális versenyt kialakítani a hazai vállalkozások között.

Önálló operatív programmal rendelkezünk, a Magyar Halgazdálkodási Operatív Programmal, amelyre jelenleg is vannak nyitva pályázati lehetőségek.

Gyengeségeink. Alacsony a halászat gépesítésének műszaki színvonala a tógazdaságokban. Alacsony az innovációs készség és a befogadás, krónikus munkaerőhiánnyal küzdünk. Ma már erre a nehéz fizikai munkára, amit a halászat jelent, egyre nehezebb idénymunkásokat találni, és egyre többet kell értük fizetni, ma már egy-egy ilyen idénymunkás 10 ezer forint alatt nem jön el, és a halászat végén természetesen még egy kis halvacsorára valót is kell adni. Az innovációs készséggel is vannak gondok, bizonyos technológiai elemek, szinte azt mondhatom, még a középkorból maradtak ránk. Nehezen tudjuk gépesíteni a halválogatást, a hálózást, illetve a berakodásokat. Relatív magasak az inputárak, folyamatosan ki vagyunk téve a gázolajár változásainak, nőnek a munkabérek; ebben az évben mondjuk a takarmányok elérhető áron kerültek a tógazdaságokhoz. Magasak a logisztikai költségeink, azért, mert az élőhalat vízzel együtt szállítjuk. Az EKÁER-számot is a vízzel együtt kell megadni az adóhivatalnak, ami aztán természetesen az útdíjakban többletköltséget jelent, hiszen nemcsak a halat, hanem azt a közeget, a vizet is szállítanunk kell, amelyben az élve szállítás feltételeit meg tudjuk teremteni.

Mik az ágazati veszélyek és fenyegetettségek? Elsősorban a halbetegségek. Volt egy halbetegség, a koi-herpeszvírus, amelyen szerencsére túl vagyunk, a magyar állategészségügyi hatóságok jól lokalizálták a fertőzést, megsemmisítették a fertőzött állományokat, így az országban nem terjedt el ez a különben Izraelből induló, és sok ezer tonna európai hal elhullásával járó, nagyon veszélyes betegség. A halfogyasztó madarak és emlősök kártétele jelentős hozamkiesést okoz, ami jelenleg nincs kompenzálva a termelőknek. Az exportpiacainkon a kereslet csökken, Lengyelország, amely eddig vevő volt az európai halpiacon elsősorban pontyban, most eladóként jelent meg ebben

az évben, és meglehetősen alacsony árakon kínálja a pontyot Európában. Szervezetlen, ad hoc jellegű piaci megjelenések vannak, elsősorban a kistermelők, akik nem rendelkeznek szállító eszközzel és tározókapacitással, nagyon ki vannak téve a kereskedők – hogy úgy mondjam: – nyereszkeskedéseinek, és alacsony árakba is kénytelenek az őszi időszakban belemenni.

Lehetőségeink. Az egyik, hogy területalapú támogatást igényeljünk és kapjunk az ökológiai szolgáltatások elismeréseként 2021-től – ebben kérem a tisztelt képviselők, képviselő hölgyek és urak segítségét, hogy támogassák azt a halászati törekvést, hogy hasonlóan a növénytermesztéshez, a pénz egy része területalapon legyen elérhető, mert különben a kiscgazdasággal rendelkező termelők teljesen elesnek az európai uniós támogatásoktól. A másik az innováció alapú technológiák bevezetése a termelésben, ezen is dolgozunk. Elsősorban a zárt, intenzív technológiáknál lehet ebben előrelépni. A következő a védjegyek széleskörű bevezetése és az abban rejlő lehetőségek. Tavaly elindult a „Minőségi magyar hal” védjegy, és mi azt gondoljuk, a szakmaközi szervezet, hogy annak a folytatására lenne szükség. Meg kell még említenem a horgász-célú haltermelés erősítését. Stratégiai partnerünk a Magyar Országos Horgász Szövetség, amellyel közösen a termelők érdekében ez év tavaszán is egy olyan intervenciót sikerült végrehajtani, hogy az eladatlan pontykészleteket olcsóbb áron átadtuk a horgászoknak, akik tulajdonképpen a rekreációs tevékenységük során ezt a mennyiségű halat fel tudták használni, a termelők pedig megszabadultak a felesleges halmennyiségtől.

2019 karácsonyáról is szólok néhány szót. Bőséges a termés, nagy kínálat várható, és a tavalyi évhez képest egyáltalán nem nő az étkezési halak ára a piacon, ez igaz mind a pontyra, mind a ragadozó halakra.

Nagyon szépen köszönöm, hogy meghallgattak, és ha bármilyen kérdésük van, ha tudok, szívesen válaszolok arra. Köszönöm szépen.

Hozzászólások, kérdések

ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök úr.

Kevés olyan ágazat van, mint amilyen az önöké, hogy – ha jól figyeltem – keresleti piac van, nem tudják leigényelni az összes uniós forrást, szinte korlátlanok a lehetőségek, mondhatnám, ha jól értettem, az Európai Unióba szeretné mindenki eladni a halat, tehát az Európai Unió eleve egy nettó importőr. Mondhatnám azt, hogy ilyenre sokan vágnának, más ágazatokban dolgozók, ahol korlátosak a pályázati lehetőségek, ahol rendkívül erős a nemzetközi konkurencia, és a hazai termék elhelyezése gondokat okoz, túlkínálatok alakulnak ki, ahol nagyon komoly veszélyek fenyegetik az élelmiszer-biztonság kapcsán a termelést. Ön is említett egyet, a koibetegséget, de gondolok a sertéságazatra vagy netán a szárnyas-, baromfiágazatra, hogy a madárinfluenza vagy most az afrikai sertéspestis micsoda károkat és veszélyeztetettséget tud okozni. Ha jól értem, ezeket a hasonló típusú, esetleges ragályos betegségeket önök a Nébih munkatársaival válllvetve nagyon jól kezelték, ha jól értettem az előadást, és mondhatjuk azt, hogy fertőzésmentes az akvakultúrában tenyésztett állomány, ami mindig egy rendkívül jó üzenet a fogyasztónak, mert a fogyasztó azért nem egy mikrobiológus, sok mindenhez nem ért, őt az érdekli, hogy ijesztgetik-e valami fertőzéssel, amikor egy élelmiszertípust, -fajtát meg szeretne vásárolni, vagy pedig úgy érzi, hogy ott minden rendben van, kockázatmentesen fogyaszthatom azt a terméket, és hiába fürdik a hal eleget, mégis azt

gondoljuk, hogy néha lehet neki betegsége, mint ahogy ön ezt említette, de ezeket ki tudták védeni.

Én magam ezek után csak arra lennék kíváncsi – nagyon figyeltem az önök által látott előnyök és hátrányok kérdését –, hogy akkor egyáltalán mi miben tudunk segíteni, hiszen ez egy olyan prosperáló, ígéretes ágazat, hogy ihaj! A munkaerő, a munkaerőhiány kapcsán nem állítom, hogy rögtön tudjuk a megoldást, mert ha önök sűrűbben itt lennének a Mezőgazdasági bizottság ülésein, akkor tudnák, hogy szinte nincs olyan ülésünk és nincsenek olyan egyes napirendi pontok, amelyek kapcsán az ágazat egy-egy szereplője ne mondaná el ezt a problémát, tehát egy általános jelenségről van szó.

Értettem azt, hogy technológiai fejlesztés kellene, de a másik oldalon, ha jól értettem, nem biztos, hogy a pályázati pénzek lehívásra kerülnek. Erre tessenek odafigyelni, mert én úgy tudom, hogy a kormánynak van egy elég határozott igénye arra nézve, hogy márpedig az Unió által felajánlott pénzt vissza nem adunk. Én nem tudom, hogy ezt hogy kell megoldani, hogy további promóciós rendezvényektől kezdve a technológiai fejlesztésen keresztül hogyan lehet a rendelkezésre álló forrásokat igényelni, abból lehet-é átcsoportosítani, ha az egyik lábom nem használják fel – nyilvánvaló, hogy a vidékfejlesztési államtitkárság lesz az, amely ebben esetleg majd dönt vagy segítséget tud adni. Mindenesetre összegezve nyugodtan mondhatom azt, hogy ha össze tudtam volna vetni az OMÉK-en a többi ágazati terület szakmai előadói által elmondottakkal, ott azért aggasztóbb megjegyzéseket is tettek, ha csak a gyümölcs helyzetére utalok, a tavalyi alma-, szilvatúltermelésre és a lehetetlen értékesítési árakra, illetve az egy-egy ágazatban, mondjuk a szőlőnél idén is látott alacsony árakra. Ehhez képest, ha jól érzékeltém, a helyzet stabilabb, de van mit tenni.

Legyen az az irányadó, hogy a konkrét javaslatok akár a területalapú támogatás, az '21-től... Visszább lépek. Volt egy elég komoly küzdelem, hogy ezeket a felszíni vizeket, amelyekben intenzív haltermelés történik, hogyan is tekintsük, mire végre aztán kitaláltuk, hogy ez egy „istálló”, de ezt is át kellett lökdösnünk a szakmai fejeken, akik ezt nem nagyon értették, hogy ez mi – tehát kivett területként volt jelölve, meg el volt vonva minden pályázati lehetőségtől –, és ebben azért elég jelentős változások történtek az utóbbi öt-hat évben, amit én sikerként könyvelek el, a szövetség és a törvényalkotók közötti reális, földönjáró párbeszédnek könyvelem el ezt az előrehaladást, és elképzelhető, hogy van olyan, amiben jogszabályi segítséggel további lehetőségeket biztosíthatunk.

Imponálóak voltak azok a diaadatok a legelején, amelyek szerint az európai termelés első egyharmadába tartozunk úgy durván, hol az elsők vagyunk, a ragadozóhal-fajták esetében, ha jól emlékszem, de az első háromban benne lenni is óriási dolog, és hogy az adottságunk, Magyarország környezeti, fizikai adottságai olyanok, ha jól érzékelem, hogy van további bővülési lehetőség, és akkor már csak majd a szakmai segítség kell az önök részéről, hogy ezt jogszabályi háttérrel hogyan lehet majd esetleg elősegíteni.

Úgyhogy én köszönöm szépen ezt a beszámolót, azt, ami számomra az utolsó diák egyikén hátrányaink címmel – vagy nem is tudom, mi volt az – jelent meg az erősségeink mellett, de azok sem a katasztrófáról szóltak önmagában, hanem talán a nehézségekről, hogy ezek a kihívások vannak előttünk. Mindig azt javasoltam az ágazati szereplőknek, hogy ne egyenként – ön mondta a kistermelők nehéz, időnként kiszolgáltatott helyzetét a felvásárlókkal, a piaci erőfölénnyel való visszaélőkkel kapcsolatosan –, ne egy-egy termelő egy problémáját próbálják a bizottság vagy netán a

vidékfejlesztési államtitkárság felé vinni, hanem a szövetség összegezze a problémákat, és ha a kormány, a minisztérium, az államtitkárság azt látja, hogy ezt a szövetség, a szakmaközi szervezet átbeszélte, és nem egyedi, pitiáner kis ügyről van szó, hanem rendszerszintű dologról, amely problémakör az egész ágazatot jellemzi, akkor általában sokkal nagyobb a fogadókészség a kormányzat részéről, mint ha egyenként keresgetik az utat a különféle jogszabályalkotókhöz, illetve a törvényhozás szintjéhez, netán minisztériumokhoz, miniszterekhez. Úgyhogy én ebben kérném majd a későbbi együttműködést is, hogy a szakmaközi szervezet legyen az – és ne egy-egy kisebb vagy nagyobb szereplője ennek a mezőgazdasági szférának –, amely az ágazatot érintő esetleges kérdéseket előterjeszti. Köszönöm szépen.

(Jelzésre:) Magyar Zoltán alelnök úr!

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr, és köszönöm az elnök úrnak a beszámolót és a rugalmasságot; örülök neki, hogy nem az OMÉK-on, zavaró tényezők között, egy sokadik előadás keretében hallgathattuk meg ezt az előadást, hanem itt most, szerintem egy alkalmasabb helyzetben.

Visszatérve Font elnök úr szavaira, van egy olyan érzésem, hogy nem egy előadást hallgattunk az elmúlt fél órában, tehát azért én egészen más következtetéseket is levontam ebből, többek között azt, hogy itt azért komoly gondok vannak, és ezek jelentős részén a kormány tudna segíteni, persze vannak olyanok is, ahol „csak” annyi lesz a feladata, hogy kőkemény lobbitevékenységet hajtson végre, gondolok itt arra, hogy valóban átmenjen az, hogy területalapú támogatást is tudjanak igényelni a hazai tógazdaságok, hiszen ez bizony már az előző uniós költségvetési ciklust megelőző viták során is egy komoly igényként merült fel nem csak a hazai termelők részéről, és akkor sajnos ebben nem volt érdemi előrelépés.

Azt pozitívan értékelni, elnök úr, hogy 4 százalék az ágazat profittermelő-képessége – és mivel a legtöbb támogatáshoz 50 százalékos önrész kell, így egyszerűen belátható az, hogy a legtöbb gazdálkodónak egyszerűen lehetetlenség teljesíteni ezt a kitélt, ezt a feladatot –, nem lehet, és nem lehet szerintem ennyivel elintézni, hogy milyen jó, hogy Nyugat-Európában jó piaci helyzete lehetne a magyar halnak, ha egyszer nem jutunk el odáig, hogy ezt érdemben mennyiségben megtermeljük, pont azért, mert ilyen magas önerő és ilyen alacsony profittermelő-képesség mellett nem fogja azt eredményezni, hogy ezek a gazdálkodók képesek legyenek kihasználni még csak azt a minimális lehetőséget is, amely most a rendelkezésükre áll. Én tehát ezt azért nem így fordítanám le, hogy keresem a hibát a tógazdaságok üzemeltetőiben arra vonatkozóan, hogy miért nem tudták lehívni az összes forrást, amit kiírtak rájuk. Könyörgöm, ha le tudták volna hívni, akkor lehívták volna, de egyszerűen nem adottak hozzá a feltételek, és – ahogy említettem már – ezek között vannak olyanok, amelyekben a kormánynak az a szerepe, hogy lobbizzon, hogy a következő hétéves költségvetési ciklus figyelembe vegye a hazai tógazdaságok érdekeit is, meg vannak olyanok, amelyekért a kormány már eddig is tehetett volna.

Azért itt az aggasztó gyors lengyel térnyerés nem egy példátlan eset, azért ezt a gombánál már végignéztük, ahogy számtalan gyümölcs esetében is, és egy olyan országról van szó, amely azért hasonló történelmi adottságokkal, múlttal rendelkezik, tehát nehéz azzal vitatkozni, vagy azt érvként felhozni, hogy ők bármilyen jelentős előnnyel rendelkeztek volna ezen a területen. Itt mi maradtunk le. Ahogy például a ragadozó fajok, akár a vidra, akár egyéb

védett – mondjuk – madarak esetében is az általuk okozott kártétel esetén a kompenzáció is tagországi hatáskör lehetne, ezt meg lehetne tenni, és ez sem kizárólag ennek az ágazatnak a kérése, gondoljunk arra, hogy itt az erdészeti törvény módosításánál az erdőgazdálkodóknak is volt egy ilyen igénye, hogy komoly kiesést jelent nekik egy-egy védett faj félszkelése, megjelenése, tehát ezt igenis lehetne orvosolni; ahogy az összefogás hiányát is, hiszen itt azért egy komoly jogszabályi hiányosság van, amit szintén a magyar kormány tudna orvosolni, illetve ki lehetne írni forrásokat ennek az előmozdítására, az összefogások elősegítésére.

A védjegykérdés szintén egy olyan eset, amiben történt előrelépés, hallottuk, meg tudok is róla, de ez is megrekedt egy kezdetlenes szinten. Sokkal nagyobb odafigyelést igényelne ez a terület is. A munkaerő-hiányt pedig már említette az elnök úr, hogy az valóban ágazatfüggetlen, de konkrétan ebben az esetben szerintem legalább egy nagyságrenddel nagyobb problémát okoz, mint mondjuk sok más, könnyebben gépesíthető, vagy a gépesítési technológiákat könnyebben elérő ágazat esetében. Vagy az EKAER-problémát is említhetnénk, az sem egy életszerű dolog – ahogy az elhangzott – , ahogy az jelenleg működik. Úgyhogy én egyáltalán nem látom ilyen rózsásan a helyzetet sem ebből a beszámolóból, sem az általam ismert gazdálkodók helyzetéből fakadóan, mint ahogy az elnök azt itt a felvezetőben elmondta.

Még talán az áfára térnék ki egy gondolat erejéig, hogy valami pozitívát is mondjak. Jól láthatóan, kézzelfoghatóan bebizonyította ismét egy terület, hogy az áfacsökkentés jól hathat, rövid ideig a fogyasztók számára is csökkentheti az árakat, de ami ennél hosszabb távú és fontosabb most a mi szempontunkból, az az ágazat szereplői számára nyújtott lehetőség, miszerint kifizerődik az adott terület, és ezáltal a tisztességes szereplők számára egy komoly lehetőséget biztosít; másrészt pedig ezáltal könnyebben hozzáférhet a fogyasztó is ugyanazon az áron vagy rövid távon némileg még kicsit olcsóbban is egy egészséges, minőségi magyar élelmiszerhez. Én tehát biztatnám itt kormánypárti képviselőtársaimat, hogy ez ügyben nagyobb hévvel és lelkesedéssel haladjunk előre, hogy minél előbb elérjük az alapvető élelmiszerek lehetőleg teljes körét, ami az áfacsökkentést illeti.

Röviden ezeket akartam elmondani, és biztosíthatom az érintetteket arra vonatkozóan, hogy ahogy eddig is, a hozzánk eljutott problémákat írásbeli kérdések, felszólalások formájában igyekszünk napirenden tartani – ellenzéki képviselőként mást nem tehetünk –; szívügyünk a történet, úgyhogy ebben továbbra is számíthat ránk az ágazat minden szereplője. Köszönöm.

ELNÖK: Én megértem, hogy az ellenzék szerint mindenért a kormány a hibás, én értem ezt a magatartást (*Magyar Zoltán: Nem ezt mondtam!*), de azért tisztázzunk néhány kérdést!

Hogy az önerő nagy-e, vagy kicsi? Képviselőtársam alelnökként pontosan tudja, hogy a magyarországi vidékfejlesztési programoknál 50 százalékosak a pályázati támogatási mértékek, mások, nem mezőgazdasági szereplők összetennék a kezüket, hogyha ilyen támogatási mérték lenne egy-egy beruházás esetében.

A profittermelő-képesség, 4 százalékot említett az elnök úr, és ezt is kritikaként fogalmazza meg az alelnök úr a kormány felé. Mégis mit gondol? Írjuk elő, hogy 9 százalékos? Vagy hogy gondolja ezt? Nem véletlen mondta az elnök úr, hogy bizonyos kereskedelmi köröknek kitett ez az ágazat is. Itt elmehetünk természetesen arra, hogy hogyan történt az egész globalizáció, és mennyire erősítik mások – mi, épp a magyarok egyébként, azt hiszem, élen

járunk abban, hogy ezt a legfelsőbb szinten is megpróbáljuk kordában tartani, keretek közé szorítani és visszaszorítani azt a mérhetetlen nyomulást, amit itt a globalista erők és a mögöttük álló tőkeerő próbál egy-egy adott tagországgal szemben elkövetni.

Úgyhogy, mondom, én tudomásul veszem, hogy az ellenzéknek csak az lehet az álláspontja, hogy bármi probléma van bármelyik ágazatban, azért a kormány a felelős, de legalább egy szakmai bizottsági ülésen szerintem nem helyes, hogyha ezt az általános politikai magatartást minden meggondolás nélkül és felelőtlenül hangoztatjuk. Ezért majd kérdezni is fogom az elnök urat, hogy mikor, hányszor, milyen ötlettel kezdeményeztek a kormánynál, az Agrárminisztériumnál, szakágazati szervnél jogalkotásra irányuló elképzelést, valami olyat, amivel tényleg a kormánynak, az államnak, a törvényalkotónak lenne feladata? Van-e ilyen most a tarsolyukban? Mikor volt erről beszélgetés? Van-e újlag elképzelés, mi lenne az? Van-e realitása? Mert, ugye, maradjunk abban is egységes állásponton, hogy úgymond lehetetlen kéréseket nem tud a kormány teljesíteni. Az a kérdés, hogy egyáltalán az EU szabályozói megengednek-e egyes kérdéseket, a másik pedig a realitás, hogy az anyagi helyzet megengedi-e a kérésnek a teljesítését.

Úgyhogy majd kérnék szépen egy ilyen összefoglalót is esetleg a kérdések elhangzása után, kérem, hogy erre is térjen ki, mert az alelnök úr, Magyar Zoltán valami olyan ívet vázolt föl, hogy folyamatos kérések vannak, és azok mindig elakadnak a kormánynál, és ezért a kormány felelős. *(Magyar Zoltán: Ühüm, én tolmácsolom őket, elnök úr!)* Prókátort ebben a helyzetben nem kér a kormány, ezért mertem javasolni – mert Magyar Zoltán közbevetőleg azt mondta, hogy ő tolmácsolja ezeket a kéréseket *(Magyar Zoltán: Ühüm!)*, hogy jegyzőkönyv tisztázza, hogy mire mondom én *(Magyar Zoltán: Így van!)*, hogy prókátort eközben nem kér a magyar kormány beiktatni, nem kér a magyar kormány, ezért mertem javasolni – a felvezető gondolataimban, és ezt nagyon hatékonynak látom a FruitVebnél, a HNT-nél, a Hegyközségek Nemzeti Tanácsánál, a Pálinka Nemzeti Tanácsnál, minden szakmaközi szervezetnél, hogy a szervezet vezetése a közgyűlés által vagy a felső vezető és a küldöttek általi elnökség által vagy akikben hisznek ezek a termelők, a felkent vezetők, annak képviselői legyenek szívesek közvetíteni az állam felé az ott megfogalmazott és az ágazat egészét érintő, egész területére ható problémákat. Ezek rendkívül hatékonyak szoktak lenni, jó néhány ilyen esetről tudok, és erre utaltam azzal, hogy közbeiktatott prókátort nem szokott kérni az állam. Nem hiszem, hogy Magyar Zoltánt valaki felhatalmazta, hogy a Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet nevében kérdéseket tegyen fel... *(Magyar Zoltán: Nem az ő nevükben, elnök úr!)* A kijelentés erről szólt, ha jól értem *(Magyar Zoltán: Nem, ha megkeres egy termelő...)*, a kijelentés erről szólt *(Magyar Zoltán: ..., azért vagyok megválasztott képviselő, hogy azt felvessem!)* Én tehát a járt utat javasolnám továbbra is az ágazat szereplőinek.

Van-e további kérdés, észrevétel? *(Dr. Németh István jelzésére:)* A kérdések után adok majd szót az előterjesztőnek. *(Jelzésre:)* Steinmetz Ádám!

DR. STEINMETZ ÁDÁM (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelettel köszöntöm Németh István elnök urat! Köszönjük az érdekes előadást, amelyhez kapcsolódóan egy kérést és több kérdést szeretnék feltenni. A kérés az, hogy ezt a diát esetleg a Mezőgazdasági bizottság titkárságának a rendelkezésére tudná-e az elnök úr bocsátani, hogy aztán mi is megkapjuk majd. *(Dr. Németh István: Persze!)* Köszönöm szépen.

Akkor mindjárt az első kérdésem az – csatlakozva Font Sándor elnök úrhoz, én is ugyanezt szerettem volna megfogalmazni –, hogy mind az Országgyűlés, mind pedig a kormány mint jogalkotó szervek törvények és rendeletek alkotásával tudja segíteni az ágazatot, tehát most ez sportnyelven egy feldobott labda. Úgyhogy nagyon kíváncsiak lennénk arra, hogy azon túl, ami elhangzott, hogy a területalapú támogatást a halastavakra is ki kéne terjeszteni valamilyen úton-módon, bár én nem tudom, hogy ebben a kormányban van-e mozgástere, vagy az EU-s tárgyalások eredményeképp el tudjuk-e ezt érni...

ELNÖK: EU-s kérdés, én úgy tudom. *(Czerván György: Igen.)*

DR. STEINMETZ ÁDÁM (Jobbik): ..., de ezen túlmenően vannak-e még további igények, illetőleg javaslatok.

A következő kérdésem: itt is érintettük már a haltermelés kapcsán a lengyel előretörést már ezen a téren is. A Mezőgazdasági bizottságnak másfél éve vagyok a tagja, és nem az első ágazat ez, amelynek kapcsán elhangzik, hogy a lengyel mezőgazdaság gyakorlatilag megelőzött bennünket, és számos téren ma már példaként lehet rájuk tekinteni. Én ennek az okára vagyok kíváncsi, hogy ott mit csinálnak jobban, mint mi Magyarországon, és mit kell tennünk azért, hogy – bár ez nagyon szép, a dobogós hely is nagyon szép, de szeretnénk, nyilvánvalóan azért vagyunk itt, hogy – még előrébb tudjunk lépni.

A következő kérdésem: számomra is megdöbbenő volt az ágazat jövedelemtermelő-képessége, az a 4 százalék, különösen annak függvényében, hogy nemrég egy komoly áfacsökkentést hajtott végre a kormányzat, 5 százalékos áfaterheléssel adóznak a haltermékek, és szeretném tudni, amennyiben vannak az elnök úrnak konkrét számai, hogy ez egyébként a fogyasztásra hogy hatott. Hallottuk, hogy történt fogyasztásnövekedés vagy eladásbővülés – a magyar piacra vagyok elsősorban kíváncsi –, ebben konkrétan honnan indultunk, és most hol állunk? És arra is szeretnék választ kapni, hogy hogyan lehet az, hogy akkor – csak hogy jól értsem – ez az áfacsökkentés nem vagy nem elsősorban a termelőknél realizálódott. Tehát hogyha ilyen alacsony az ágazat jövedelemtermelő-képessége, akkor ez felveti ezt a kérdést.

Amiről nem esett szó, az a marketing ügye, hogy jelen pillanatban hogy áll a halfogyasztás-ösztönző marketing akár központilag, akár a MA-HAL-nál, akár pedig milyen kormányzati források állnak erre rendelkezésre. Látjuk azt, hogy a fogyasztás bővül, de az a jelenlegi 6 kiló/év/fő körüli átlagos halfogyasztás azért – összehasonlítva mondjuk az európai uniós átlaggal – töredéknek tekinthető. Ezen, úgy gondolom, változtatni szükséges, hiszen a halhús az egyik legegészségesebb hús, ez vitán felül áll.

A következő kérdés, ha már itt tartunk, a halliszt és a halolaj kérdése. Ebben nem vagyok egészen jól informált, tehát hogy Nyugat-Európában hallisztet használnak-e állati takarmányozásra, Magyarországon ebben mi a helyzet? Ez a kérdésem.

Az utolsó kérdésem pedig a szívügyem, az egyik szívügyem, a balatoni hal kérdésköre. Ezzel kapcsolatban tettem fel írásbeli kérdést Nagy István miniszter úrnak, aki egy nem szerencsés választ adott a tekintetben, hogy most a sajtó értette-e félre, nem tudom, de hogy az volt az álláspontja a minisztériumnak még egy fél évvel ezelőtt, hogy van balatoni hal, ki kell fogni a Balatonból, és akkor hozzáférhetünk, akkor hozzájuthatunk, és

elfogyaszthatjuk. Ez sokak számára elfogadhatatlan válasz, és hál' istennek látom, hogy már a miniszter úr is lépett ebben a történetben. Az OMÉK-on elmondta, hogy az Európai Unióval már egyeztetett egy uniós védjegy jóváhagyásával kapcsolatban, jogos igénynek nevezte a Balaton mellett élőknek és az ott üdülőknél az igényét a valóban balatoni halra, ezt is fontosnak tartom leszögezni, hogy már itt járunk, a legutóbbi miniszteri meghallgatáson pedig – jegyzőkönyvek állnak rendelkezésre, tehát azért is akár szó szerint is tudnám idézni – a mondanivalójának a lényege az volt, hogy két megoldási javaslatot vagy két utat vetett fel: az egyik az, hogy a balatoni halat mint a balatoni vízben, balatoni táplálékkal táplált halként tekinthető halakat kategorizáljuk, a másik pedig, hogy az őszi lehalászások során tudnak majd hozzájutni a tóparti éttermek és a feldolgozóhelyek a balatoni halhoz. Nem tudom, az elnök úrnak milyen információi vannak, illetőleg milyen megoldási javaslata van arra, hogy ne csak a Balatonon horgászó horgásztársaink, hanem mindenki más, aki szeretne balatoni halat fogyasztani, azt ellenőrzött körülmények között megtehesse. Erre szeretnék javaslatot hallani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: *(Jelzésre:)* Magyar Zoltánnak újabb kérdése, ötlete adódott.

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm. Rövid leszek, elnök úr, köszönöm a lehetőséget. Csak három dolgot szeretnék röviden tisztázni. Nem állítottam, hogy minden a kormány hibája lenne, ami az ágazatban problémaként megjelenik, sőt azzal kezdtem, hogy ez nem így van, de felsoroltam jó néhány olyan esetet, ahol kifejezetten kormányzati hatáskörbe tartozik a probléma kezelése.

Kettő: a tolmácsolást úgy értettem – csak hogy a jegyzőkönyvben is világos legyen –, hogy körülbelül öt évvel ezelőtt itt az Irodaházban, a II. tárgyalóban az én szervezésemben volt egy, a tógazdaságok problémáival foglalkozó kerekasztal, hívjuk így, ahova mintegy két tucat érintett termelő jött el, nincs tudomásom arról, hogy ki volt bármilyen szervezetnek tagja, nem tagja, a lényeg, hogy eljöttek, elmondták a problémáikat, és ezt azóta írásban és szóban sok alkalommal felvettem az agrártárca aktuális vezetésének. Erről beszéltem tehát, és erre céloztam, nem pedig arra, hogy én bárkinek a nevében eljárjam volna, leszámítva az érintett, az ágazatban érintett dolgozók, tulajdonosok igényeit.

A harmadik pedig, hogy azt az ellentmondást azért nehéz lenne ezekkel a kormánypárti hozzászólásokkal feloldani, hogy adott egy ágazat, amely azon kevesek közé tartozik, amelyek nem tudják maradéktalanul lehívni a számukra kiírt forrásokat, sőt elég komoly összegek maradhatnak bent, de láthatóan egyébként az előállított termékre mégis lenne piaci igény Nyugat-Európában. Én tehát erre az ellentmondásra hívtam fel a figyelmet, hogy itt igenis van teendője a kormánynak. Köszönöm.

ELNÖK: Ha további kérdés... *(Jelzésre:)* Czerván György alelnök úr, van még kérdező.

CZERVÁN GYÖRGY (Fidesz), a bizottság alelnöke: Mint a halászlét nagyon kedvelő ember én is szeretném megköszönni az előadást. Én úgy gondolom, minden probléma ellenére megegyezhetünk abban, hogy az akvakultúra tekintetében Magyarország nagyhatalomnak számít nem csak Európában egyébként. Ez egy nagyon fontos exportcikkünk, az ágazat nagyon

fontos szerepet játszik abban, hogy az agrárium exportbevétele olyan 9 milliárd euró körül van, és ez a termék, ez a know-how, amit az akvakultúra jelent – beleértve a végterméket is természetesen –, a Távol-Kelettől kezdve Afrikán keresztül a világ nagyon sok részén egy keresett cikk. Erre, azt hiszem, valamennyien büszkék lehetünk minden probléma ellenére.

A másik dolog, hogy azt is világosan kell látni, hogy a közös halászati politikán belül azért nem az akvakultúrában érdekeltek vannak többségben – hiszen a legtöbb európai uniós állam rendelkezik tengerrel, ha jól számoltam, körülbelül öt olyan ország van az Unión belül, amely nem rendelkezik tengerrel, ezeken belül egyébként Magyarország meghatározó szerepet játszik a brüsszeli tárgyalásokon, amikor az akvakultúra mellett kell kiállni –, de amikor a forrás rendelkezésre áll a közös halászati politikán belül, ott nagyon ügyesnek kell lenni, meg nagyon éssen kell lenni, hogy ebből az akvakultúra akkora szeletet tudjon lehalászni, hogy tényleg fejlődni is tudjon mellette. És utána jön még az a kérdés, hogy amit az akvakultúra megkap az Európai Unión belül, abból Magyarország mit tud kiharcolni. Nem vagyunk ebben a témában nagyon rosszak.

Hogy milyen feltételek vannak, abban az uniós szabályok – ugyanúgy, mint a közös agrárpolitikánál – a meghatározók. Javaslatokat nyilván lehet tenni, gondolom, ugyanúgy, mint a KAP-ban, ezen a területen is folynak az egyeztetések, de erre egy konkrét kérdés is jött. Én tehát úgy gondolom, hogy a minisztérium e tekintetben nyitott, gondolok itt a területalapú támogatásra, az önerő kérdésére is, amely egyébként nagyon szigorúan szabályozott az Unión belül, tehát nyilvánvaló, hogy minél kisebb az önerő, annál nagyobb esély van arra, hogy az adott területen pályázati forrásokhoz lehet jutni. Nagyon meg kell tehát harcolni minden euró centért Brüsszelben, és most van az az időszak, amikor a következő hétéves pénzügyi elosztásokról folyik a csata.

Valóban, én is azt mondom tehát, nem olyan sok terület van, ahol benne ragadnak források, ami két szempontból rossz egyébként: az egyik az, hogy ha már egyszer megharcoltunk érte, akkor jó lenne, ha az itt is maradna; a másik dolog, ami miatt ez nem jó, hogy a bázisba könnyen beépülhet a kevesebb felhasználás, tehát ez duplán visszaüthet. Nyilván az uniós szabályok megalkotásában lehet ez ellen harcolni, meg amikor már ezek a szabályok eldőlték, és megvannak a különböző jogcímek – most én kíváncsi lennék, hogy jogcímenként hol mekkora maradvány van itt a támogatási jogcímeknél –, átcsoportosítást kezdeményezni az egyik jogcímről a másikkra. Ez nem egy egyszerű mutató, aki Brüsszellel tárgyalt már, az tudja, de meg lehet próbálni, és talán esély is van.

Én is azt mondom, hogy ha már egyszer népszerűsíteni akarjuk a halat meg a halfogyasztást, akkor a marketing mindenféleképpen egy olyan dolog, egy olyan eszköz, amely a legkisebb faluba is eljuthat. Minden településen van most már falunap, valamilyen szinten vannak a halfogyasztásra ösztönző pályázati lehetőségek, a falunap kapcsán pályáznak halászléfőzésre támogatásra, és ezáltal is népszerűsítik a halfogyasztást – most egy nagyon primitív, egyszerű példát mondtam, a marketing ennél azért nyilván lényegesen bonyolultabb.

Többen megemlítették az áfatémát. Persze, az lenne a legjobb, hogyha nem lenne adó, semmilyen adó, így nem lenne általános forgalmi adó sem, csak akkor a költségvetés összeomolna, ami viszont senkinek nem lenne jó. Ennek ellenére... *(Dr. Steinmetz Ádám: Erről ki beszélt?!)* Ennek ellenére '14 óta folyamatosan csökkent a kormány az általános forgalmi adót az alapvető

élelmiszereknél, lépésről lépésre haladunk előre, és örülök, hogy a hal is bekerült, ha jól emlékszem a számokra, ez olyan 4 milliárd forintot hagy kinn tulajdonképpen. És hogy ki ennek a haszonélvezője? Azt tudom mondani, hogy a fogyasztó mindenféleképpen, mert hogyha nem csökkent volna az áfa, akkor annyival magasabb lenne a fogyasztói ár. Az egy más dolog, hogy az áfa csak egy tényezője a fogyasztói ár alakulásának – ezt már elmondtam egy párszor –, mert nem feltétlenül a kereskedelem nyúlja le, hanem lehet, hogy egyszerűen az alapanyagköltség – mint mondjuk a sertésnél a mostani sertéspestises időszakban – egyszerűen emelkedik, és bőven túlkompenzálja a forgalmi adó csökkentéséből adódó fogyasztóiár-csökkenésnek a részét. Ez tehát egy bonyolult dolog, de haladunk előre. Ugyanakkor azt is tisztán kell látni, hogy a költségvetésen belül, illetve a kormány adófilozófiája az, hogy az élömunka terheit kívánja csökkenteni, csökkentettük is, én úgy gondolom, hogy ez több tekintetben érezhető a kiskereskedelmi adatokon, de valamiből azért a költségvetés egyensúlyát is fenn kell tartani, ezért tehát szükséges az áfa.

Még egy megjegyzés a 4 százalékos jövedelmezőségre. Persze sokkal jobb lenne, hogyha nem 4, hanem több – mondhatnék akár mekkora számot –, magasabb lenne a jövedelmezősége ennek az ágazatnak is, de azért ha csak az elmúlt időszakra visszagondolunk, pont az állattenyésztésen belül nagyon sokan aláírták volna előre ezt a 4 százalékos jövedelmezőséget akkor, amikor különböző okok folytán, az alapanyagok alacsony ára, a felvásárlási árak alacsony volta miatt, különböző betegségek miatti többletköltségek, a magas takarmányárak miatt bizony csak az elmúlt tíz évben is volt olyan, amikor a sertés- vagy a baromfiágazat, a tejágazat mínuszos volt. Ez a 4 százalék tehát szerintem egy stabil jövedelmezőséget jelent, nyilván különböző források bevonásával lehet törekedni arra, hogy ez még stabilabb ágazat legyen. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Akkor most adnék szót az elnök úrnak a felmerült kérdések megválaszolására.

Dr. Németh István válaszai, reflexiói

DR. NÉMETH ISTVÁN elnök (Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet): Köszönöm szépen elsősorban azt, hogy ilyen nagy érdeklődést tanúsítanak az ágazatunk iránt, ez igazán jólesik. Mindenekelőtt, mielőtt sorba mennék, szeretném megemlíteni, hogy a 2018-as pontos adat, az 6,73 kiló/fő. Ezt természetesen akkor tekinthetjük kellő kritikával, ha megnézzük, hogy a rendszerváltáskor mennyi volt az egy főre jutó fogyasztás, ami pedig 2,8 kilogramm volt – én tehát azt mondom, hogy ha lassan is, de megyünk előre. Természetesen az EU-s átlagtól, ami meghaladja a 20 kilogrammot, még messze vagyunk.

Hogy sorban menjek a hozzászólásokon, szeretném elmondani, hogy a jogszabályalkotás kérdésében a szakmaközi szervezetünk több javaslatot is tett, jelenleg is folyik egy ilyen jogszabályalkotás az Agrárminisztériumban, mégpedig – és ezt Steinmetz Ádám képviselő úrnak hangsúlyosan mondom – egy jogszabálytervezetben, egy miniszterirendelet-tervezetben az állt, hogy a Balaton vízgyűjtőjén nem lehet növényevő fajokat termelni, sem amurt, sem busát, sem pettyes és fehér busát, illetve ennek a hibridjeit, illetőleg más invazív fajokat sem állíthatnak elő a termelők, mint például ezüstkárászt és törpeharcsát. Természetesen ez az érdekvédelmi szervezetünk jó néhány gazdaságát hátrányosan érintette volna, és a Mohossal közösen

kezdeményeztük az Agrárminisztériumnál azt, hogy ahol megbízható műszaki akadályok vannak ezeknek az invazív fajoknak a Balaton tóba való bejutására, ott kizárólag csak a lárva-előállítás és az egynyaras halnevelést tiltsák meg, és a kétnyaras-, illetve az étkezésiméretűhal-előállítás ne korlátozzák – ez a szakmaközi szervezet javaslata volt, amely a Mohos támogatásával bekerült a javaslatok közé, és a legjobb tudomásom szerint az Agrárminisztérium ezt elfogadta.

Hasonlóan a mi kezdeményezésünk is volt az áfacsökkentés. Akik itt ülnek a teremben, tudják, hogy hány levelet írtunk ebben az ügyben, mennyit küzdöttünk, amíg ide elértünk, hogy 5 százalék lett az áfa, és a már említett VKJ vízszolgáltatási díjakat is kizárólag a szakmaközi szervezet kezdeményezte először, nem kis harcban a Belügyminisztériummal, amelynek ellentétes érdekei voltak a vízszolgáltatási díjak tekintetében, és a stratégiai partnereinkkel, az Agrárkamarával, illetve a minisztériummal sikerült elérni, hogy csökkentsük ezeket a díjakat, ezzel természetesen növelve az ágazat jövedelmezőségét. Én tehát azt gondolom, hogy a jogszabályalkotásban a szakmaközi szervezet kezdeményező, és a stratégiai partnereivel karöltve eredményeket elérő munkát végzett az elmúlt időszakban.

Természetesen említettem a területalapú támogatást az elkövetkező, 2021 utáni időszakra, azért, hogy a kisebb termelők, akik 20-40-60 hektár halastóval rendelkeznek, valamilyen európai uniós forráshoz jussanak, mert az említett okok miatt meglehetősen bonyolult a pályázat, a forrásokat előre kell biztosítani. Itt nagyon sok egyszerű emberről van szó, aki nem akar pályázatróhoz fordulni, és igazából úgy tudnánk a pénzeket eljuttatni ezekhez a termelőkhez, akik számszerűen sokan vannak, de kis területtel rendelkeznek, ha területalapon kifizetnénk egy részét. Természetesen a brüsszeli javaslat szerint úgy néz ki jelenleg, hogy mintegy 80 százalékaról a nemzetek dönthetnek a tekintetben, hogy mire kívánják felhasználni a forrásokat, és ez egy nagy előrelépés a jelenleg folyó ciklushoz képest.

Felmerült Lengyelország kérdése. Hadd említsem meg, hogy Lengyelország egy tengerrel rendelkező ország, ahol egyre kevesebb halat fognak ki az Északi-tengerből, azonban nagyfogyasztók a lengyelek, és ezért megerősítették a tógazdaságokat, természetesen pénzügyi forrásokkal is, és ők mintegy 60 ezer hektáron termelnek halat, közel háromszor akkora területen, mint Magyarország – ebből kifolyólag tudnak a legnagyobb európai haltermelők lenni. De néhány évvel ezelőtt, két három-éve a koi-herpeszvírus még olyan nagy mértékben volt jelen Lengyelországban, hogy importra szorultak, és ezt magyar exporttöbbletből tudták biztosítani, ezzel Magyarországon nekünk termelőknek viszonylag jó árszínvonal alakult ki az őszi időszakra.

Itt térek ki a marketing jelentőségére, mert ebben az évben sajnos már a lengyelek is eladni akarnak az európai piacon, és most az őszi időszakot megelőzően kértük a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara segítségét egy átfogó, országos kampány kialakításában, hogy karácsony előtt próbáljuk meggyőzni a fogyasztókat arról, hogy a karácsonyig terjedő időszakban péntekenként halat fogyasszanak, és valamiféle országos kampányt generáljunk a tekintetben, hogy erről a 6,73 kilogrammról is továbblépünk, amiről azt gondolom, és Steinmetz képviselő úr is mondta, hogy egy kitűnő, egészséges ételmiszer, és megemlíteném, hogy azokban az országokban, amelyek tengerrel rendelkeznek, és nagyon magas a halfogyasztás – ilyen például Portugália, Japán, Izland –, sokkal tovább élnek az emberek, mint azokban az országokban, ahol a halfogyasztás nagyon alacsony szintű, nyilván ehhez más,

szociális és egészségügyi körülmény is hozzájárul, de mindenképpen egyenes korreláció van az élettartam és a halfogyasztás mennyisége között.

Szeretnék még beszámolni itt arról, hogy 800 millió forint áll rendelkezésre a Halgazdálkodási Operatív Programban a marketingre, ezt a pénzt az Agrármarketing Centrum a „Kapj rá!” nevű akcióban használja fel, és közösségi rendezvényeken, mint például az OMÉK-on vagy más vásárokon standdal, akváriummal, kóstoltatással próbálja a fogyasztókat ösztönözni a fogyasztásra, mint ahogy a mi szakmaközi szervezetünk is minden évben országos halfőzőversenyt rendez – ebben már túl vagyunk a negyvenedikén, tehát negyvenéves a múltja ennek a dolognak –, ahol ingyen kóstoltatással, pénz nélkül több száz liter halászlét és egyéb halélelt készítve próbáljuk a fogyasztók figyelmét felhívni a halfogyasztás egészségességére.

Szeretnék itt reflektálni a balatoni hal kérdésére is. Készül a „Balatoni hal” minőségi védjegy, ami természetesen nem a Balaton tóból kifogott halakra, hanem a Balatont körülvevő, ugyanazon vízrendszerben előállított tógazdasági halakra vonatkozik. Itt egy kicsit hadd említsem meg azt, hogy a Balatonon a kereskedelmi halászat betiltása több mint félmillió horgász érdekét szolgálta, és ezek a horgászok a termelőktől veszik a halat nemcsak a Balatonba, hanem a Balatont körülvevő horgászvizekbe, illetve más horgászvizekbe is, és el kell mondanom, hogy a magyar halászati ágazat legnagyobb felvevői Magyarországon nem a multinacionális áruházak, hanem az Országos Horgász Szövetséghez tartozó szövetségek és egyesületek, amelyekkel stratégiai együttműködésben próbálunk piaci zavarokat levezetni, és olyan fajokat termelni, amelyek iránt nagy érdeklődést mutatnak a horgászszervezetek. Próbálunk elmozdulni a pontycentrikusságról, és keszegféléket, ragadozó halakat iktatunk a horgászat eladandó halai közé, hogy ezzel is színesítsük a horgászsákmányt.

Megköszönve szeretnék még hozzászólni Czerván György alelnök úr felvetéséhez. Így van, Magyarország technológiai exportban az európai országok között élenjáró, Észak-Afrikától Dél-Amerikáig nagyon sok magyar szakember dolgozott, és adtunk el termelési technológiákat Algériába, Brazíliába, arab országokba, de még Nepálba is. Azt gondolom, hogy ezzel a magyar technológiai tudás világhírnévre tett szert.

Ami az áfából való 4 milliárd forint megoszlását illeti, az természetesen részben a fogyasztókhöz, részben a kereskedőkhöz ment, és részben maradt a termelőknél is. És hogy ma ennyibe kerül a hal a piacon, és kimegyünk, megnézzük, három évvel ezelőtt ugyanennyibe került, ha nem lett volna áfacsökkenés, akkor, bizton mondhatom önöknek, ma többbe kerülne a hal. Nem tudom, hogy mindenki tudja-e a teremben ülők közül, hogy a magyarországi haltermelés hároméves ciklust ölel fel: ha megszületik egy halacska, akkor legelőbb három és fél év múlva lehet a piacra vinni, de nagyobb méretek, például a két kiló fölötti fogassüllő már négyéves, az ötkilós harcsa, amit karácsonykor tetszenek a piacon látni, is négyéves, és ezt a három-négy évet kell nekünk megfinanszírozni, kivárni, amíg piacképes termék lesz. Kérem, hasonlítsák össze a hat hét alatt elkészülő brojler csirkével.

Még egyszer köszönöm szépen a lehetőséget, hogy ezt elmondhattam.

Elnöki zárszó

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm, elnök úr, főleg azt, hogy most kaptunk egy összképet is a horgászok, halászok, haltermelők viszonyáról. Az ellenzék részéről örök kritika illeti a nyíltvízi, felszíni vízen történő,

kereskedelmi célú halászat betiltását, és aztán kiderül, hogy azok a horgászok, akikről ön is beszélt, mintegy 500 ezren, pontosabban azok a horgászegyesületek, amelyekbe ezek a horgászok tömörültek, a legnagyobb felvevői az önök által előállított egynyaras, kétnyaras halaknak vagy akármilyen korú halaknak is. Egyrészt.

Másrészt örülök annak, hogy a kérdésekre részletesebben kifejtette, milyen tárgyalási sorozatok voltak, és esetleg melyek azok a felvetett kérdések, amelyek megvitatásra várnak. Ebből egyértelművé vált, hogy Magyar Zoltánnak nincs igaza abban a felvetésében, hogy itt csupa probléma van ezen a területen (*Derültség az ellenzéki képviselők soraiban.*), hanem ha jól értem, az együttműködés... (*Magyar Zoltán: Ez elképesztő!*) ...az együttműködés töretlen a kormányzattal, és a felsorolt problémáknak csak egy részét idézem vissza, hogy a vízdíjcsökkentés, amiben a Belügyminisztériummal megütköztek. Ne értse félre, mi is, mi képviselők is mindig megütközünk a Belügyminisztériummal; az egy ilyen, rendvédelemben felnőtt szervezet, ami az övéké, azt védik, nincs mese, és nehéz velük küzdeni – nekik van fegyverük, nekünk nincs, tehát néha el kell hajolni a lövések elől, természetesen idézőjelbe tettem mindezt. Ez egy ilyen műfaj, de tessenek továbbra is küzdeni, hogyha ilyen kérdés áll elő! A vízügyi kérdések döntő mértékben a Belügyminisztériumhoz tartoznak, és akár az ön által is többször említett áfacskökkentés kérdéskörében is, amelyről nem gondolnám azt, hogy az önök nélkül létrejöhetett volna, hogyha erre megfelelő irányultság, szakmai szervezeti javaslat nem történik. Így történt ez a sertéstartók részéről, és sorolhatnám az összes olyan termékkört, amely élelmiszerfajtát végül sikerült az 5 százalékos áfakörbe besorolni.

Ön említette, hogy a kisebb vízfelülettel rendelkező, a maguk módján hagyományos úton és talán egyszerűbb, alacsonyabb iskolával rendelkező gazdálkodók, termelők – nem megsértve őket, hanem ismerve ezt a paraszti kultúrát, hogy egyszerűen beletanulunk belenevelkedünk egyes mezőgazdasági területekbe, és ilyen lehet természetesen a haltermelésnél is – bonyolultnak tartják ezeket a pályázatokat, óvakodnak tőle, jobb lenne valami egységes elvű támogatás, és netán még azt is felvetette, hogy ezekhez a pályázatokhoz sokaknak nem áll rendelkezésre az önerő, vagy pedig előre meg kell finanszírozni a beruházást. Az utóbbi részére mondom: ez sajnálatos módon ismert, az önerőnek, illetve a finanszírozási készségnek meg kell lennie. Ebben számtalan módon próbál a kormány segíteni, egyrészt előleglehívással, másrészt pedig akár az agrármarketing hitel alapítványon keresztül, amelynek az elnökét jövő év első felében... (*Czerván György: Agrárgarancia!*) ...agrárgarancia – tehát nem marketing, mert az a második szavam lesz majd –, az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítványon keresztül Herczegh András elnök úr vezetésével, aki számtalanszor elmondja, hogy ők azért vannak, hogy ha a beruházásnál hitelezést kell eszközölni, akkor ők garanciaként odaállnak a mezőgazdasági termelők mögé. Javaslom, hogy önök mint szervezet vegyék fel velük a kapcsolatot – lehet, hogy ezt már megtették –, és ezt kiközvetíteni azon termelők felé, akik ilyen nehezebb helyzetbe kerülnek, hogy nincs akkora pénzüsszegük, amellyel a beruházást megvalósítsák, és majd persze utólag lehívják, ha sikeres minden. De, igen, előre rendelkezésre kell állnia a beruházási összegnek vagy hitel vagy pedig előleglehívás – az egy másik technika, amellyel a pályázatoknál ezt meg lehet tenni – formájában. Javaslom az ő megkeresésüket.

Még egy, hogyha merhetem mondani – persze az önök munkáját én nem akarom terhelni, növelni –, mert ön említette, hogy a kisebb és régebbi

ezzel foglalkozó gazdaságoknál bonyolultságot jelent a pályázat. Én mernék egy olyan ötletet javasolni, hogy maga a szakmaközi szervezet lenne az, amely ezeknek a gazdálkodóknak segítene egy-egy pályázattal. Nyilván nyíltpiaci területen is van pályázatíró, az bizony azért az összegért dolgozik, amiért, ráadásul bele kell tanulni, ez egy speciális terület, nem egy általános pályázati terület, és lehet, hogy pont önök lennének azok, a szakmaközi szervezet, amely erre netán ki tudna képezni olyan pályázatírókat, akik nagyon beleásnák magukat ebbe a kérdéskörbe, és rögtön talán a pályázók kapacitását, nagyságrendjét is ismerve tudnák terelgetni, hogy ebben érdemes, ebben önnek már nem érdemes, tessék vigyázni – mert azért tudni kell, hogy mit vállal magára az ember, itt kötelezettségek is vannak, és hogyha netán a kötelezettség nem teljesül, akkor még nagyobb lesz a baj, a visszafizetési kötelezettség lép majd életbe. Nem akarom ilyen szomorúan elbizonytalanítani az érintetteket, de legyünk tisztában a dolgokkal, ne hitessünk, ne keltsünk illúziókat egymás között, és ebben terelgetni kellene talán a szervezeti tagokat is; akkor vállalja fel a szakmaközi szervezet azt, hogy egy ilyen irodát megindít. Én nem tudom, milyen tagdíjakat fizetnek önöknek vagy önök felé, vagy hogy van-e ilyen, hogy ebből meg lehetne-e finanszírozni egy ilyen kis pályázatíró csapatot, de akár errefelé is el lehetne menni.

Ami pedig a halfogyasztást illeti, én úgy tudom, hogy az ön által elmondottakon kívül még az Agrármarketing Centrum is reklámozza ez évben a halfogyasztást, én legalábbis több agráriusrendezvényen, konferencián és kiállítási területtel rendelkező rendezvényen találkoztam azzal, amikor az AMC a hal évének minősítette az idei évet, és szintén a halfogyasztásra ösztönzött. Én ebben csak bátorítom önöket, hogy akkor ezt továbbfolytatva netán most az ismert helyzetben, hogy karácsonykor fogyasztjuk el az összes halnak a 40 százalékát, vagy valami ilyet olvastam egyszer – lehet, hogy nem pontos az adat, de valami bődületes számnak tűnt. (*Győrffy Balázs: Harminc!*) Én jó ötletnek tartom akkor most még egy kicsit ráerősíteni erre a karácsonyhoz közeledve.

Még egyszer köszönöm szépen az elmondottakat, és arra bátorítom, hogy a szervezetet képviselve és az ágazat általános problémáit felvetve továbbra is maradjon meg ez az együttműködés az Agrárminisztériummal és azon belül a különféle államtitkárságokkal, amelyeknek önök a javaslatokat meg tudják tenni. Európai uniós szinten – ez csak egy kitekintés – Czerván György nyolc éven keresztül küzdött a magyar forrásokért, nagyon jól tudja, ismeri ezt a területet. Önök a köz hírekből hallhatják, hogy talán amíg a brexit-megállapodás nem..., szóval amíg az nem jut valamire, hogy így távoznak vagy úgy távoznak, addig az Európai Unió nem tudja a költségvetést összerakni, és amíg nincs költségvetés, addig nem tudják a költségvetésből az agráriumnak esetlegesen járó költségvetést elkezdni tárgyalni – tehát hihetetlen a történet, az angolokra vár egész Európa, és akkor most önök tudják, hogy rendkívüli parlamenti választás lesz, és annak majd az összetétele, és akkor újra... Szóval nem tudjuk, hogy ebből mi lesz, de az ő be nem fizetett vagy majdan befizetendő pénzüik – az még nem dőlt el, hogy az mennyi és hogy lesz – nagyon számít abban, hogy mekkora az EU költségvetése; na, ha az végre megvan, akkor kezdenek el élesben tárgyalni a közös agrárpolitikai pénzalapokról. Ez majdnem biztosan azt jelenti, hogy csúszás lesz, úgy tűnik, ezen a területen, de az a felvetés, amelyben a földalapú támogatáshoz hasonló támogatást kellene adni a haltermelőknek is, az a mi részünkről minden bizonnyal egy nagyon erőteljesen támogatott felvetés lesz, és ha még van ilyen, ami nem rikítóan ellentétes más országok érdekeivel, és önök azt mondják,

hogy erről még több partnert is meg lehetne győzni, akkor, én állítom, a tárgyalásvezető miniszter és államtitkárság azt befogadja, és ennek a realitása tekintetében ezeket az ötleteket továbbra is támogatni fogja az EU-val történő vita alatt.

(*Jelzésre:*) Igen, Steinmetz Ádámnak adok még szót.

További hozzászólások, kérdések

DR. STEINMETZ ÁDÁM (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Németh István elnök úr kedvéért szeretném elmondani, hogy a Mezőgazdasági bizottság ülése alapvetően egy – mondható ez – szakmai fórum, és bár politikusok ülnek a bizottságban, azért előfordul, hogy az ember sokszor nem tud kilépni vagy kibújni a bőréből; most Font Sándor elnök úr is ezt tette. Én szeretnék azért röviden reagálni arra, hogy az elnök úr bizonyára jól tudja, de ha nem tudja, vagy nem emlékszik rá, akkor szeretném tájékoztatni arról, hogy a kereskedelmi célú halászat betiltásához a Jobbik hozzájárult annak idején a szavazataival, és egyben azt is kérte, amit az akkori miniszter úr megígért, hogy a kétszáz halászcsaládot, amely elvesztette a munkáját, ezért valamilyen módon kárpótolják, ami a mai napig nem történt meg.

Én csak másfél éve vagyok országgyűlési képviselő, de akkor bizonyára azt is tudhatja, hogy én soha, semmilyen körülmények között nem bántottam a balatoni horgászokat, és nem állítottam olyat, hogy azt be kéne tiltani, és helyette vissza kéne állítani a balatoni halászatot. Csak ezt szerettem volna a jegyzőkönyv kedvéért is elmondani.

És akkor Németh Istvánhoz: a halliszt ügyében nem kaptam választ, hogy esetleg mint magas fehérjetartalmú állati takarmányt máshol azt felhasználják-e, nem tudom, a magyarországi helyzet hogy van, ez segítene-e egyébként az ágazaton. És akkor megint csak – ami a szívügyem – a balatoni halnak a kérdése: tényleg egy vicckategória, hogy 2013 decembere óta nem lehet balatoni halat kapni a kereskedelmi forgalomban, és igazából amikor ezt a kérdést felvetjük, akkor engem pont ezért érdekel ennek a problémának a megoldása, mert az egy jogos igény az ott élők, az odalátogatók és az ottani, most már, azt gondolom, hogy minőségi..., de a halsütödék részéről is, hogy ne csak hekket tudjanak árulni, ami fagyaszttva jön be jellemzően Argentínából, hanem balatoni halat is, hogy ennek teremtsük meg a lehetőségét. Amit a miniszter úr mond, abból nekem az következik, hogy ezeket a Balaton vízgyűjtő területén lévő tógazdaságokat fogják majd esetleg „balatoni” védjeggyel illetni, és azt a halat balatoni halként – megtévesztve a fogyasztókat – árulni? Mert itt a másik lehetőség, amit szintén a miniszter úr mondott, hogy az őszi lehalászások során tudnak majd hozzájutni igény szerint, úgy említette, hogy effektíve balatoni halhoz, de az effektíve hal, az nem a tógazdaságokból származó, tritikáléval, kukoricával takarmányozott hal, hanem ténylegesen balatoni hal. Tehát egyszerűen itt most zavar van, és ezt tegyük rendbe, hogy most őszi lehalászás... Tehát a Balatonon nincs halászat. Nagyon kérem tehát, hogy ezt tegyük rendbe, és nagyon kérem az elnök urat, hogy bizonyára van tapasztalata, elképzelése, hogy hogyan lehet ténylegesen balatoni halhoz jutni, mi erre a MA-HAL-nak a javaslata, hogyan induljunk el, mert akkor ez ügyben én szeretném továbbvinni ezt a gondolatot, és felkarolni.

Ha szabad még a türelmüket kérnem, az is érdekelne, hogy van-e arra adat, hogy a Balaton környéki éttermekben, halsütödékben, vendéglátóegységekben mennyi hal fogy, és azt jellemzően honnan szerzik be? Tehát mennyi a magyar vásárlás, és mennyi a külföldi import? Nyilván a

heknél egyértelmű a válasz, hogy mindegyik az, viszont a süllő tekintetében vagy a ponty esetén hallom, hogy Romániából vagy Kazahsztánból jönnek. Úgyhogy szeretném, hogyha azért erről is lenne itt a Mezőgazdasági bizottságnak fogalma, hogy ha már nem is balatoni halat kapunk a Balaton partján, legalább esetleg magyar hal legyen, tehát tegyünk azért, hogy első lépésben azt el tudjuk érni! Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Én azt hittem az előbb, hogy zárszót tudok mondani, úgy is próbáltam összefoglalni a gondolataimat, de ez egy hiú remény volt, ezért megkérem az elnök urat, hogy röviden válaszoljon a feltett kérdésekre.

Dr. Németh István válaszai, reflexiói

DR. NÉMETH ISTVÁN elnök (Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet): Köszönöm szépen. Először is a halliszt, a halolaj és a haltermelés csapdája, hogy a tengerből kifogott halakból – természetesen a gyengébb minőségű, kevésbé értékes, a piacra kevésbé alkalmas halakból – készülnek hallisztek, nagy fehérjetartalmú állati takarmányok, amit az egész világon, így Magyarországon is felhasználnak az intenzív telepeken a halelőállításra, illetve a tógazdaságokban a lárva méretű hal táplálására, mert amikor a Zuger-üvegben megszületik, kipattan az ikrából a lárva, akkor óriási fehérjeigénye van, és ezt többnyire hallisztet vagy vérlisztet tartalmazó tápokkal oldják meg. Magyarországra is több cég importál ilyet, az Európai Unióból hozunk be, például Ausztriából az Aqua Garant nevű tápokot, amelyeknek 30-40 százalékos fehérjetartalma van, és kizárólag állati fehérjéből pótolják. Ezt természetesen növényi fehérjéből is lehet csinálni, de annak a hatékonysága alacsonyabb, Lengyelországban vannak gyárok, ahol szójából pótolják a fehérjeszükségletet. Természetesen mondanom sem kell, hogy az állati fehérjétől az állatok gyorsabban nőnek, mint a növényi fehérjéből, tehát igazából a tengerek túlhalászottságának a részbeni oka éppen az akvakultúra-telepek fehérjével való ellátása. Erre céloztam.

Ami pedig a balatoni halászatot illeti, hogy világosan fogalmazzunk: a kormány döntése alapján kereskedelmi halászat nincs, az őszi lehalászás időszakában sem halásznak a Balatonon, a tóban. A miniszter úr, én azt gondolom, arra célzott, hogy a tógazdaságok ilyenkor ősszel nagy lehalászásokat tartanak, a képviselő úr is tudja, hogy jelenleg folyik például a marcali 420 hektáros halastó lehalászása, ahol kitűnő minőségű, én azt gondolom – és ezt bátran vállalom –, a balatoni haltól semmivel nem rosszabb minőségű süllőt vagy harcsát tudunk termelni, hiszen az ugyanolyan ökohal, mint a Balatonban termelt, nem eszik meg a kukoricát ezek a ragadozó fajok, és a húsminőségükben egyáltalán nem eltérőek.

Azonban az igazsághoz tartozik az, hogy ezeket a fajokat a régi EU-s országokban, Ausztriában, Németországban a magyar termelők magas áron tudják értékesíteni, 16-18 euró egy kiló süllő Ausztriában, míg a magyar vendéglősök 8-10 euróért Romániából vásárolnak süllőfélét, amit a Duna-deltában halásznak, kifilézik, lefagyasztják, és mintegy 6-8 euróval olcsóbb, és miután piacgazdaság van, senki senkinek nem tilthatja meg, hogy ne ott vásároljon halat az éttermébe, ahol éppen olcsóbb, mert ha hozzám odajön valaki, és azt mondja, hogy ő is megadja a 18 eurót a süllőért, akkor én holnap több tonnával ki tudom szolgálni, várom a jelentkezőket.

Itt tehát ennek ez az oka, hogy a piacgazdaságban egyszerűen mindenki profitra megy, a balatoni vendéglősök is nem is kismértékben, és

hozzáteszem, hogy amíg volt kereskedelmi halászat a Balatonon, akkor sem a Balatonból, és nem a Balatoni Halászati Zrt.-től vásárolták a halak egy részét, hanem ellenőrizetlen forrásokból olcsóbban jutottak hozzá. Hogy a balatoni vendéglők mennyi halat vásárolnak, arra nincs adatunk. Mi az adatokat többnyire az Agrárgazdasági Kutatóintézetnél nyerjük, és az Agrárgazdasági Kutatóintézetnek nincsenek ilyen adatai.

Ami pedig a védjegyet illeti, természetesen nagyon korrekt lenne, ha azt mondjuk, hogy: „a Balaton vízrendszerén előállított hal” védjegy, ezzel, azt hiszem, nem tévesztenénk meg a fogyasztókat, ez egy egyértelmű, és a „Balaton” szócskát is tartalmazó, valós védjegy lenne. Én támogatom, hogy belekerüljön a védjegybe, hogy: „a Balaton vízrendszeréből fogott halak”, ez így teljesen egyértelműsíti és minden aggálytól mentessé teszi a fogyasztók számára ezt a kérdést. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök úr.

Megköszönöm Németh Istvánnak és segítő kollégáinak a jelenléte és a tényleg széleskörű, sok területre kiterjedő tájékoztatást. Az első napirendi pontot lezárom. Köszönöm a megjelenést.

**Az öntözéses gazdálkodásról szóló T/7845. számú törvényjavaslat
(Részletes vita)
(Kijelölt bizottság)**

Rátérünk a második napirendi pontra, amelyben az öntözéses gazdálkodásról szóló törvényjavaslat részletes vitáját fogjuk lefolytatni. Köszöntöm Feldman Zsolt államtitkár urat! A vallatólámpát majd kikapcsoljuk, vagy valaki kikapcsolja, mindjárt intézkedünk. *(Közbeszólás: Minket nem zavar! – Derűtség. – A bizottság munkatársa kikapcsolja a vetítógépet. – Dr. Németh István: Vizontlátásra! – Közbeszólások: Vizontlátásra! – Az első napirendi ponthoz érkezett vendégek távoznak az ülésről.)*

A napirendi pont keretében megnyitom az első vitaszakaszt, amelyben azt vizsgáljuk, hogy az indítvány megfelel-e a határozati házsabály 44. § (1) bekezdésében foglaltaknak. Ebben az első vitaszakaszban van-e bárkinek kérdése, észrevétele? *(Senki nem jelentkezik.)* Amennyiben nincs, szavazunk róla. Ki az, aki egyetért azzal, hogy a benyújtott törvényjavaslat megfelel a határozati házsabály 44. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezéseknek. Aki ezzel egyetért, az kézfeltartással jelezze ezt! *(Szavazás.)* Gondolom, Gyórfy Balázs is... *(Gyórfy Balázs felemeli a kezét.)* Igen, köszönöm szépen, ez egyhangú. Az első vitaszakaszt lezárom.

Megnyitom a részletes vita második szakaszát. Szeretném jelezni, hogy több képviselőtársunk nyújtott be indítványt, amely a „Mezőgazdasági bizottsághoz” megjelöléssel került benyújtásra, ugyanakkor a Fenntartható fejlődés bizottságához is benyújtott egy módosító indítványt Nunkovics Tibor jobbikos képviselő úr. Én azt javaslom – erre jogszabályi felhatalmazásunk is van –, hogy erről a módosító javaslatról is foglaljunk állást, hiszen az összefügg a többi módosító indítvány logikájával.

Kérem szépen, hogy a tervezet, a módosító indítványokat tartalmazó tervezet háttéranyaga szerint haladjunk. Ebben az 1. módosító indítvány Magyar Zoltán indítványa. A kormány képviselőjét kérdezem, hogy tárcaálláspontot vagy kormányálláspontot fog-e képviselni. Az 1. indítvány tehát Magyar Zoltán és Nunkovics Tibor indítványa. Ugyanaz a háttéranyag

van az államtitkár úrnál is? *(Dr. Feldman Zsolt: Tíz másodperc óta most már igen, köszönöm!)* Van nekünk még ilyenünk, hogyha kell. *(Magyar Zoltán és dr. Steinmetz Ádám: Úgy nehéz lesz! Nehéz lesz tíz másodperc alatt álláspontot kialakítani! – Dr. Feldman Zsolt: Rendben! – Magyar Zoltán: Sikerült! – Czerván György távozik az ülésről.)* A háttéranyag sorszámai szerint fogom sorolni a módosító javaslatokat, és nem a módosító pont indítványszáma szerint. A háttéranyag szerinti 1. sorszámú javaslat Magyar Zoltán és Nunkovics Tibor indítványa, amely az 1. § (2) bekezdését citálja nálam, hogyha ugyanarról az indítványról beszélünk. A kormány vagy a minisztérium – ezt kérdezem is – képviselőjét kérdezem, mi az álláspontjuk erről.

DR. FELDMAN ZSOLT államtitkár (Agrárminisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelettel köszöntöm a bizottság tagjait! Ha jól érzekelem, az indítvány definíciómódosításra tesz javaslatot, amely a „magyar állampolgár”-ral bővítené a felsorolást. A mezőgazdasági termelő törvényben alkalmazott fogalma így van összhangban a hatályos magyar jogrendben egyébként meglévő mezőgazdasági termelő fogalommal, tehát ilyen értelemben ennek a bővítése nem indokolt.

ELNÖK: Tehát nem támogatja, ha jól értem. Azt kérem majd, hogy tárcaálláspont...

DR. FELDMAN ZSOLT államtitkár (Agrárminisztérium): Bocsánat, és tárcaálláspontot tudok mondani, hiszen kormányálláspont nem volt még.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Azt kérem majd, a kérdésekre először csak annyit kérek közölni, hogy támogatja vagy nem támogatja, hogyha valaki részletes indoklást kér, akkor majd kifejtheti az álláspontját a tárca képviselőjében. Tehát nem támogatja. Kérdés, észrevétel van-e? *(Senki nem jelentkezik.)* Nincs. Ki az, aki támogatja az indítványt? *(Szavazás.)* Ez 3, ez kisebbség, bizottságunk nem támogatja.

A 2. sorszámú indítvány Magyar Zoltán indítványa, amely az 1. § (6) bekezdését nyitja meg. Mi a tárca álláspontja?

DR. FELDMAN ZSOLT államtitkár (Agrárminisztérium): Nem támogatja.

ELNÖK: Kérdés, észrevétel van-e? *(Jelzésre:)* Magyar Zoltán!

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm. Igazából nem kérdésem lenne, csak egy rövid megjegyzésem. Tudom, hogy egy kicsit esetlenül hangzik itt ez a módosító indítvány, de egész egyszerűen máshol a törvényben nem találtam jobb helyét annak, hogy érzékeltessem azt, hogy ha átmegy ez a törvény, a gyakorlatban azért nem fog tudni működni, mert ezek a szakemberek, akik végre kellene hogy hajtsák ezt a törvényt, vagy nem állnak kellő számban rendelkezésre, vagy a kellő anyagi és erkölcsi megbecsülésük hiányzik. Csak ezt akartam itt megjegyezni.

ELNÖK: Ez nem igényel további előterjesztői kiegészítést, úgy értettem. *(Magyar Zoltán: Nem.)*

Kérdezem, ki az, aki támogatja az indítványt. *(Szavazás.)* 3, ez kisebbség, bizottságunk nem támogatja.

A 3. sorszámú indítvány dr. Vadai Ágnes indítványa, amely elég sok mindennel összefügg, tehát a 3-ast nyitjuk ugyan meg, de összekapcsolódik a benyújtott indítványok közül a sorszám szerinti 5., 6., 7., 9., 12., 14. 16. és 19. indítvánnyal is. Erről az összesről, az indítványsorról mi a tárcza álláspontja?

DR. FELDMAN ZSOLT államtitkár (Agrárminisztérium): Köszönöm. Nem támogatjuk.

ELNÖK: Kérdés, észrevétel van-e? *(Senki nem jelentkezik.)* Nincs. Kérdezem, hogy ki az, aki támogatja ezt az indítványt. *(Szavazás.)* 1 szavazat van, ez kisebbség, a bizottságunk nem támogatja.

A 4. indítványhoz érkezünk, ez az az ominózus indítvány, amely eredetileg a Fenntartható fejlődés bizottságához került benyújtásra, ez Nunkovics Tibor indítványa. Mi a tárcza álláspontja?

DR. FELDMAN ZSOLT államtitkár (Agrárminisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Kérdés, észrevétel van-e? *(Senki nem jelentkezik.)* Nincs. Szavazzunk róla! Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 2, kisebbség, bizottságunk nem támogatja.

A 8. indítványhoz érkezünk, amely kapcsolódik a 10. és a 13. sorszámú indítványhoz is, Magyar Zoltán és Nunkovics Tibor indítványa. Mi a tárcza álláspontja?

DR. FELDMAN ZSOLT államtitkár (Agrárminisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Kérdés, észrevétel van-e? *(Senki nem jelentkezik.)* Nincsen. Szavazunk róla. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* Ez 3, ez kisebbség, bizottságunk nem támogatja.

A 11. indítványhoz érkezünk, amely szintén Magyar Zoltán és Nunkovics Tibor indítványa. Mi a tárcza álláspontja?

DR. FELDMAN ZSOLT államtitkár (Agrárminisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Kérdés, észrevétel van-e? *(Senki nem jelentkezik.)* Nincs. Szavazunk róla. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* Ez kisebbség, bizottságunk nem támogatja.

A 15. sorszámú indítvány szintén Magyar Zoltán és Nunkovics Tibor indítványa. Mi a tárcza álláspontja?

DR. FELDMAN ZSOLT államtitkár (Agrárminisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Itt viszont indoklást kérnék. Itt arról van szó, hogy az indítványtevő azt javasolja – ez az általános vitában a parlamentben is többektől előterjesztésre, illetve kifogásolásra került –, hogy az eredeti verzió szerint a környezeti körzeti terv a kiadástól számított 15 évig hatályos, és az

indítványtevő itt azt javasolja, hogy 10 évig legyen hatályos. A kérdés az, hogy mi indokolja ezt az elég hosszú időszakot, hiszen a gazdálkodói szemmel és az egész magyar vízügy, vízhalózat kérdésében azt látjuk, hogy az igen hosszú idő, sok minden megváltozhat ezen időszak alatt, és lehet, hogy a kiadott környezeti körzeti terv közben már nem is veszi figyelembe a megváltozott viszonyokat, merthogy a hatályossága még 15 évig tart. Megadom a szót, erre kérem szépen az indoklást, hogy miért 15 év ez a 15 év.

DR. FELDMAN ZSOLT államtitkár (Agrárminisztérium): Köszönöm. Alapvetően kétféle szempontrendszer van. Az egyik oldalon valamennyi beruházáshoz, így az öntözéssel összefüggő beruházásokhoz is egyfajta kiszámíthatóság kell, ezért került például az elmúlt időszakban az üzemeltetési engedélyek eddigi 5 évre szóló időtartama 20 évre meghosszabbításra. A logika itt is hasonló, hiszen akár itt a környezeti körzeti terv esetében nem arról van szó, hogy ezzel 15 évre bebetonozódik egy olyan terv, amely a környezeti vagy természeti feltételek bármely változása esetén ugyanúgy statikus marad, tehát ilyen értelemben ezeknek a terveknek a frissítése, ha úgy tetszik, vagy módosítása, amennyiben a környezeti, természeti feltételekben, a terv elkészítésének az alapjául szolgáló környezeti és természeti feltételekben bármiféle változás bekövetkezik, akkor ennek a módosítása lényegében kötelezettsége az annak az elkészítésére kötelezett Nemzeti Földügyi Központnak, és utána ugyanúgy egy normál, egyébként a környezetvédelmi hatósági rendszerben meghozott módosítással, határozatmódosítással lehet ezt majd lényegében menet közben is felülvizsgálni. A menet közbeni rugalmasság biztosított tehát ezeknek a terveknek az alakításában is, a kiszámíthatóság szempontjából pedig alapvető fontosságú egy belátható tartam, de ennek a belső rugalmasságnak köszönhetően nem sérülnek azok a típusú védettségi szintek, amelyek egyébként fontosak számunkra a fenntarthatóság szempontjából.

ELNÖK: Értem. Akkor az lenne a további kérdésem, hogy itt az államtitkár úr említette, hogy a vízjogi terv valami 20 évre szól – vagy melyik az, amelyiket most említette?

DR. FELDMAN ZSOLT államtitkár (Agrárminisztérium): A vízjogi üzemeltetési engedély. Ez a...

ELNÖK: Vízjogi üzemeltetési...?

DR. FELDMAN ZSOLT államtitkár (Agrárminisztérium): ...engedély. Tehát a...

ELNÖK: Vízjogi üzemeltetési engedély. Rendben! Tehát az 20 évre szól most. Akkor most már csak az a kérdésem, hogy miért nem az... Szóval akkor miért nem ahhoz igazítottuk ezt az egészet? Miért jött elő ez a 15 év, ha már most ön elmondta, hogy ha bármi környezeti és egyéb feltétel és technikai feltétel változik ezen hosszú időszak alatt, akkor az engedélyesnek kötelessége frissíteni az újraengedélyeztetést, tehát automatizmus áll elő ezen 20 éven belül. Akkor mi értelme van ennek a 15-nek? Akkor vagy raktuk volna a 20 évhez, vagy pedig – én konkrétan az indítványtevővel értek egyet – akkor ez legyen 10 év, és ott nézzük meg, hogy minden rendben van-e.

Éppen ezen dilemmám miatt – és ezt most szeretném is jelezni – én most javaslom megszavazni ezt az indítványt, és az előttünk álló egy hét, tíz nap vagy nem tudom mennyi idő alatt döntsük már el, hogy ennek a 15 évnek mi értelme van, és akkor vagy vigyük fel 20 évre, és egyértelműsítsük az engedélyesnek, hogy ha ott bármi változás következik be az eredetileg kiadott engedélyhez képest, akkor neki kötelező újraengedélyeztetni, tehát nem tudja megvárni a 20 évet, merthogy egyéb jogszabályok erre kötelezni fogják, vagy ha tényleg nincs semmi változás, és az indok az, hogy a hosszú távú kiszámíthatóság és egyebek miatt kell egy ilyen hosszú időszakot kimondani, akkor meg tegyük meg 20 évre, de semmiféleképp ne vezessünk be egy teljesen idegen harmadik évtípust, a 15 évet!

(*Dr. Apáti István jelzésére:*) Igen, parancsolj, képviselő úr!

DR. APÁTI ISTVÁN (független): Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Megpróbálnám szintetizálni a bizottsági elnöki és az államtitkári álláspontot, illetve azokat közös nevezőre juttatni. Ha jól értem azt, amit az államtitkár úr elmondott, akkor abból az derül ki, hogy egyfajta rendkívüli felülvizsgálatnak a körülmények lényeges megváltozása esetén mindenképpen helye van. (*Dr. Feldman Zsolt bólogat.*) Na most, akkor mindenképpen bele kellene építeni a „legfeljebb” kitételt, akár a legfeljebb 10, akár a legfeljebb 15 vagy 20 évnél maradunk, de egyébként én személy szerint gazdálkodói szempontból a minél hosszabb, annál jobb elvén vagyok, ugyanis aki vízjogi üzemeltetési engedélyek kapcsán végzett már bármifajta érdemi ügyintézés – ez egyébként a mi családi gazdaságunkban is előfordul időnként –, az tudja, hogy gyakorlatilag egyfajta tébolyda az egész, most egész őszintén, ennek az adminisztratív lebonyolítása, az időigénye, a költségigénye. Én tehát nagyon hálás vagyok azoknak, akik azzal értenek egyet, hogy minél hosszabb időtartamban határozunk meg egy ilyen határidőt vagy egy ilyen lejáratú időtartamot, annál jobb.

Azzal egyetértek, hogy akkor ne legyen egy harmadik típus, tehát legyen egységes, vagy 10, vagy 20 – én nagyon jó szívvvel megszavazom egyébként a 20-at –, csak akkor a „legfeljebb” kitétel mindenképpen kerüljön bele. És hogyha esetleg nincs a jelenlegi normaszövegben a rendkívüli felülvizsgálatra vonatkozó szabályozás, akkor pedig ezt a „legfeljebb 20 év” kitételt egy megfelelően zanzásított bizottsági módosító javaslatban próbáljuk kezelni, amelyben tehát az egységes időtartam is benne van, és a rendkívüli felülvizsgálat lehetősége is, és ha most ez még egyelőre nem derül ki a normaszövegből, akkor ezt a rendkívüli felülvizsgálatot azért tényleg érdemes beépíteni, még akkor is, ha szerény véleményem szerint és a hozzám érkezett szakértői vélemények szerint mondjuk a felszín alatti víztesteket kevésbé érinti az öntözési igény...

ELNÖK: Igen, ez felszín feletti.

DR. APÁTI ISTVÁN (független): ..., talán 1 százalékos hatásról is olvastam már, tehát hogy 1 százalékban van köze az öntözésnek a felszín alatti vízszintek változásához, ami gyakorlatilag elenyésző vagy csekély mértékű, tehát nettó injekciózás arra fogni a felszín alatti víztestek kedvezőtlen állapotváltozását, hogy komoly öntözési igény lépett fel.

Úgyhogy én egy ilyen bizottsági módosító javaslatot javasolnék egyfajta szintéziseként ennek a vitának, másrészt így lehetne feloldani ezeket az ellentmondásokat, és hogyha ezt elfogadják, akkor én a „legfeljebb 20 év”

kitételt javasolnám a rendkívüli felülvizsgálat beépítésének nevesített lehetőségével. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Igen. *(Dr. Apáti István: Adjuk meg az esélyt!)* Bennünk is megfogalmazódott ez a „legfeljebb” szó, ettől azonban végül óvakodtunk a következők miatt: ez egy hatósághoz, egész konkrétan a Belügyminisztériumhoz fog tartozni, és ott ez egy ilyen rendvédelmi csapat, és ha legfeljebb ugyan 20 év, de ha ők 3 év után úgy gondolják, hogy akkor most nézzük meg 3 év után, hogy mi történt, azzal meg lehet, hogy kellően felidegesítjük az érintetteket, mert akkor 20 éven belül ők ezt bármikor nézegethetik. *(Dr. Apáti István: Így van!)* Ezen apró ok miatt *(Dr. Apáti István: El kell venni a belügytől!)* nem gondoltuk a „legfeljebb” szót betenni... *(Dr. Apáti István: El kell venni a belügytől!)* Most egyelőre nem vagyunk kormányfői státuszban, hogy pozíciókat és feladatokat rendezzünk át minisztériumok között, úgyhogy egyelőre fogadjuk el ezt a struktúrát, és ezen belül próbáljunk meg javaslatokat tenni!

Én ezt a vitát azért nyitottam ki, és azért mondtam, hogy én hajlandó vagyok ezt a 10-es módosítást is megfogalmazni, támogatni, hogy az előttünk álló TAB- és egyéb, végső szavazások kimeneteléig döntsük el, hogy melyik lenne a legideálisabb évszám, és azt akkor tényleg indokoljuk meg, netán a parlamenti képviselők is értsék, hogy mi lesz annak az oka, de leginkább majd a szereplők, az érintettek tudják majd, hogy mit kell nekik csinálniuk!

Most adnék szót az államtitkár úrnak.

DR. FELDMAN ZSOLT államtitkár (Agrárminisztérium): Köszönöm szépen. A „legfeljebb” szóval kapcsolatban azt gondolom, hogy talán egy elegánsabb megközelítés, ha a kormányzati struktúra különböző szereplői helyett a normavilágosság elvét hozzuk fel a magunk számára egyfajta zsinórmértékként, hiszen ilyen értelemben amennyiben van egy felülvizsgálat, olyan értelemben abban az esetben teljesen felesleges lényegében a 20 év, a 15 év vagy a 10 év elé a „legfeljebb” szót betenni, hiszen az addig adott, és lényegében addig az időtartamig a feltételek megváltozása esetén ennek az újratervezése bármikor adott. A „legfeljebb” szót tehát egy jó irányú javaslatnak tekintem, csak azt gondolom, hogy csökkenti a normavilágosságot.

Azzal kapcsolatban pedig nyitottak vagyunk, és örülünk egy olyan konzultációnak, amely adott esetben ennek a hatályosságáról szól – itt éppen most egy tervnek a hatályosságáról beszélünk –, nyitottak vagyunk arra, hogy ezt akár a következő néhány napban letisztázzuk, hogy mi az optimális időtartam, 10, 15 vagy 20 év, és ebben szerintem tudunk konzultálni.

ELNÖK: Igen, köszönöm szépen. Én azt kérem – mondom, jelzésértékkel szeretném ezt az indítványt fenntartani –, hogy erre egyértelmű, jó alapokon álló végső változatot legyünk szívesek kitalálni, hogy akkor az a 20 év mire vonatkozó 20 év, és akkor van-e értelme egyáltalán alacsonyabb vagy ilyen 15 éves, közbeiktatott értékeket, mérőszámokat betenni. Ezért kérdezem, hogy ki az, aki támogatja ezt az indítványt, Magyar Zoltán és Nunkovics Tibor 15. sorszámú indítványáról van szó. Aki igen, az kézfeltartással jelezze ezt! *(Szavazás. – Dr. Apáti István: Én tartózkodom, én a 20-szal értek egyet!)* Ez többség, ez többség.

A következő indítvány a 17. sorszámú indítvány – amely kapcsolódik a 18-ashoz –, Magyar Zoltán indítványa. Mi a tárcá álláspontja?

DR. FELDMAN ZSOLT államtitkár (Agrárminisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Kérdés, észrevétel van-e? *(Jelzésre:)* Magyar Zoltán!

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm, elnök úr. Lehet, hogy akkor én nem értettem megfelelően, csak nem értettem, hogy a jogszabály többször az agráriumért felelős miniszterről beszél, és akkor aztán ide lett keverve a kormány két paragrafus esetében. Mi az oka ennek? Köszönöm.

ELNÖK: Tehát a felhatalmazásban már a kormány kap felhatalmazást az egyes további jogszabályok kidolgozására, és az itt az igazi kérdés, hogy miért, és miért nem az Agrárminisztérium. Megadom a szót az államtitkár úrnak.

DR. FELDMAN ZSOLT államtitkár (Agrárminisztérium): Köszönöm, elnök úr. Viszonylag egyszerű magyarázata van: a kormányzati intézményrendszer keretében a kormány kormányrendeleti szinten telepíti a különböző igazgatási funkciókat, tehát ahogy valamennyi intézményünk tekintetében kormányrendelet osztja szét ezeket a típusú feladatokat, úgy természetesen ilyen szempontból itt is a kormány igazgatásifeladat-kijelölő hatásköreit tükrözi lényegében az itt megfogalmazott normaszöveg.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Úgy látom, hogy végigértünk a benyújtott indítvány tárgyalásán, és mint ahogy jeleztük, képviselő... *(Dr. Apáti István: Erről nem volt szavazás!)* Tessék? *(Az elnök Horváth Zoltánnéval egyeztet.)* Ja, nem szavaztunk erről? Az lehet. Köszönöm szépen – kérem szépen, ez egy éberségi próba volt a részemről. *(Derűtség. – Dr. Steinmetz Ádám: Jézus! Dr. Apáti István: Ügyes volt, nagyon ügyes!)*

A 17. indítványról – amely kapcsolódik a 18-ashoz – szavazunk. Ki az, aki támogatja ezt az indítványt? *(Szavazás.)* Nincs ilyen, a bizottságunk nem támogatja ezt az indítványt.

Most igaz az a mondatom, hogy a benyújtott indítványok sorában nincs több kötelező döntéshozatalunk.

Ahogy bizottsági tagjainknak jeleztük, egy, a Mezőgazdasági bizottság által benyújtandó indítványsort juttattunk el a tagokhoz, a minisztériumhoz. Ezzel kapcsolatosan kérdezem először is a tárcát, hogy ismerik-e ezt az indítványsort.

DR. FELDMAN ZSOLT államtitkár (Agrárminisztérium): Igen.

ELNÖK: Rendben! A bizottsági tagoknak van-e hozzá kérdés, észrevétel? Látják, hogy két-három érdemi pont, módosítás van, a többi klasszikus pontosítást, helyesírási és egyéb területre kiterjedő, de nem érdemi módosítást jelent. *(Jelzésre:)* Magyar Zoltán!

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik), a bizottság alelnöke: Igazából nem biztos, hogy ide szól a kérdésem, csak érdeklődnék, hogy a jövő nemzedékek szószólójának figyelemfelhívását fogjuk külön tárgyalni, vagy nem. *(Az elnök Horváth Zoltánnéval egyeztet.)* Ma reggel jött.

ELNÖK: Nincs rá kötelezettségünk...

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik), a bizottság alelnöke: Jó, akkor...

ELNÖK: ...tárgyalni.

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik), a bizottság alelnöke: ..., akkor idefűzném, ehhez a háttéranyaghoz.

ELNÖK: Ezt nem tudom megtenni.

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik), a bizottság alelnöke: Aha, jó, jó. Összefügg.

ELNÖK: Bizonyára, csak vannak parlamenti eljárási szabályok. Gondolom, hogy az ombudsman úr ezt eljuttatja majd az illetékes szervekhez is, a házelnök úr... Ebben közbenjárhatunk mi is az anyagtól függetlenül, ezt a házelnök úrnak akkor továbbítjuk, maradjunk ennyiben! De nem tudom jogilag becsatolni...

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik), a bizottság alelnöke: Jó, köszönöm.

ELNÖK: ...a tervezethez.

A tervezethez kapcsolódóan van-e kérdés, észrevétel? *(Senki nem jelentkezik.)* Ha nincs a továbbiakban, akkor kérdezem, hogy ki az, aki egyetért azzal, hogy a megismert és most néhány szóval megtárgyalt tervezetet a bizottságunk nyújtsa be. Aki ezzel egyetért, az kézfeltartással jelezze ezt! *(Szavazás.)* Ez többség, bizottságunk úgy döntött, hogy a most ismertetett tervezetet benyújtja.

A módosító indítványok szavazásával végeztünk. A vita lezárására teszek javaslatot. Kérdezem, ki az, aki egyetért azzal, hogy a részletes vita ezen szakaszát zárjuk le. Aki ezzel egyetért, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Ez többség.

Formális kötelezettségem szintén, hogy a vitáról jelentést készítünk, és benyújtjuk a tisztelt Házhoz. Kérdezem, hogy ki az, aki azzal egyetért, hogy a vitáról szóló jelentést nyújtsuk be. *(Szavazás.)* Ez egyhangú, egyhangúnak minősítem.

Kérdezem, hogy akar-e az ellenzék és a kormányoldal előadót állítani a sorra kerülő vitában?

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik), a bizottság alelnöke: Igen.

ELNÖK: Igen. Ki legyen az az ellenzék részéről?

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik), a bizottság alelnöke: Akkor én, Magyar Zoltán.

ELNÖK: Magyar Zoltán. A kormányoldal Győrffy Balázst javasolja. Kérdezem, hogy ki az, aki egyetért azzal, hogy az ellenzék részéről Magyar Zoltán, a kormányoldalról pedig Győrffy Balázs legyen az előadó a soron

következő parlamenti vitában. Aki ezzel egyetért, az kézfeltartással jelezze ezt! (Szavazás.) Egyhangú.

Ez a tárgyalat indítvány is a ParLex-rendszeren keresztül lesz benyújtva, azon keresztül tájékozódhatnak róla, minden eleméről képviselőtársaim.

A 2. napirendi pontot is lezárom, köszönöm szépen az államtitkár úrnak és munkatársainak a jelenlétet. (A napirendi ponthoz érkezett vendégek távoznak az ülésről. – Pócs János távozik az ülésről.)

Egyebek

Az egyebekben szeretném jelezni, hogy november 18-án, hétfőn 9 óra 30 perckor kerül sor a Szőlő-, bor-, pálinka albizottság ülésére.

Kérdezem, hogy az egyebekben van-e további bejelentenivaló, kérdés, észrevétel?

DR. APÁTI ISTVÁN (független): Bizottsági ülés mikor lesz?

ELNÖK: 26-a egy esetlegesen tervezett bizottsági ülés időpontja, ugyanakkor nem árulok zsákbamacskát, van két kormányoldali indítvány, egyéni képviselői indítvány, amely a benyújtás fázisa előtt lebeg, és nekünk is kérdéses, hogy a benyújtási határidőt meg tudják-e úgy oldani, hogy még az idén letárgyalhatóak legyenek a törvényjavaslatok, ennek most van itt a határideje. Ha nem sikerül ezt benyújtási formába összerendezni, akkor emiatt nem lesz bizottsági ülésünk, ugyanis azt tárgysorozatba kell venni, tehát egyéni indítvány tárgysorozatba vétellel tud csak... (Dr. Apáti István: A birtokrendezéssel összefüggő javaslat?) Nem, nem, teljesen más. Ha véletlenül mégis benyújtásra kerül, és tárgysorozatba kell vennünk, akkor várhatóan jövő héten hétfőn – az parlamenti „A” hét – 11 óra 30 perckor lesz főbizottsági ülésünk, azt megelőzően 9 óra 30-kor lesz a Szőlő-, bor-, pálinka albizottság ülése, és mint említettem, ha kötelező lesz az ülésezésünk a tárgysorozatba vétel miatt, akkor hétfőn 11 óra 30-ra tervezem azt, várhatóan rövid időtartamot vesz igénybe az akkori ülésünk.

DR. APÁTI ISTVÁN (független): Elnök úr, a birtokrendezéssel kapcsolatban jön még valami az idén?

ELNÖK: Erről én nem tudok.

DR. APÁTI ISTVÁN (független): Akkor az megint el lesz halasztva magyarul.

ELNÖK: Ha jól emlékszem, 12-e az a határidő, nap, amíg úgy be lehet nyújtani valamilyen indítványt, hogy azt végig tudjuk tárgyalni, hacsak nem az úgynevezett rendkívüli vagy sürgősségi kvótában nyújtják azt be. Ilyen még lehetséges, mert az rendelkezésre áll a kormánynak. (Dr. Apáti István: Világos!) Ebben tehát egy bizonytalansági fázisban vagyunk.

DR. APÁTI ISTVÁN (független): Mert hallottam olyat is, hogy a birtokrendezést elkezdenénk tárgyalni még az idén, és akkor majd februárban lenne elfogadva, tehát hallottam már ilyen verziót is.

ELNÖK: Sok verzió lehet, de én egyiket sem szeretném most itt ecsetelni, hogy akkor mi történik, ha. Az egyik az, hogy abszolút nem lesz

benyújtva, a másik, hogy elkezdjük, a harmadik, hogy rendkívüli üléssel, és még netán meg is szavazzuk. Tudom, ez...

DR. APÁTI ISTVÁN (független): Úgy hallottam, két részre van bontva, két nagy elemből fog állni, tehát nem egy egységes javaslatként jön be, hanem talán két részre szedve.

ELNÖK: Ezért nem akarok itt tippelésekbe bocsátkozni, jó?

DR. APÁTI ISTVÁN (független): Az elnök úr remekül tart itt ki. *(Derültség.)*

ELNÖK: *(Jelzésre:)* Steinmetz Ádám!

DR. STEINMETZ ÁDÁM (Jobbik): Mikor lesz? Bocsánat, nem hallottam az időpontját ennek az albizottsági ülésnek.

ELNÖK: Jövő hét hétfő 9 óra 30.

DR. STEINMETZ ÁDÁM (Jobbik): Jó, köszönöm.

ELNÖK: Parlamenti főhét hétfője 9 óra 30.

DR. STEINMETZ ÁDÁM (Jobbik): És a kérdésem...

ELNÖK: De mentek már ki meghívók, nem? *(Az elnök Horváth Zoltánnéval egyeztet.)* Még nem? Ja, akkor az előkészítő..., az előadókat hívtuk meg a pálinka miatt is... *(Dr. Steinmetz Ádám: Na, ezt kérdeztem volna!)* Benne van!

DR. STEINMETZ ÁDÁM (Jobbik): Az elnök úr olvas a gondolataimban, tehát önálló napirendi pont lesz a pálinkakérdés.

ELNÖK: Igen. Már vissza is jeleztek a Pénzügyminisztériumtól.

DR. STEINMETZ ÁDÁM (Jobbik): És a Pénzügyminisztérium képviselői is jönnek.

ELNÖK: Két adóügyekért felelős munkatárs már nevesítésre is került. Tehát előkészítés alatt van az összes érintettnek a meghívása, ez gyakorlatilag megtörtént, most a visszajelzéseket várjuk, hogy kormányzati részről és érdekképviselői részről – HNT és egyebek – kik lesznek a szereplői az ülésnek.

Amennyiben további kérdés nincs, akkor az egyebek... *(Jelzésre:)* Van, Magyar Zoltán!

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik), a bizottság alelnöke: Csak a szokásos. Ugyan Pócs képviselőtársunk már eltávozott, de szintén szeretném nyomatékosítani, és újra felhívni a figyelmet, hogy még mindig nem sikerült összehívattatni Pócs képviselő úrral az Állattenyésztési albizottságot, miközben erre egyre nagyobb igény lenne, és tényleg kénytelenek leszünk most már a főbizottságot terhelni ezekkel a javaslatokkal, ha ez nem történik

meg. Úgyhogy szeretném az elnök urat újra biztatni arra vonatkozóan, hogy tegyen erre utalást Pócs képviselőtársunk irányba, hogy komoly igényünk van erre. Köszönöm.

ELNÖK: Rendben, ezt az utalást már a múltkor is megtettem a múltkori felszólalás következtében, most is megteszem.

Köszönöm szépen, az egyebek napirendi pontot is lezárom.

Az ülés berekesztése

Az ülést berekesztem.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 03 perc)

Font Sándor
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Molnár Emese